

Delårsrapport

2021-08-31 Falu kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FALU KOMMUNS ORGANISATION

ORGANISATION.....	1
-------------------	---

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

DEN KOMMUNALA KONCERNEN	2
VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING	6
HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	8
STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN.....	10
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING	12
BALANSKRAVSRESULTAT	25
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	26
FÖRVÄNTAD UTVECKLING	30

FINANSIELLA RAPPORTER

RESULTATRÄKNING	32
BALANSRÄKNING	33
KASSAFLÖDESANALYS	35
NOTER.....	36

DRIFTREDOVISNING

DRIFTREDOVISNING	51
------------------------	----

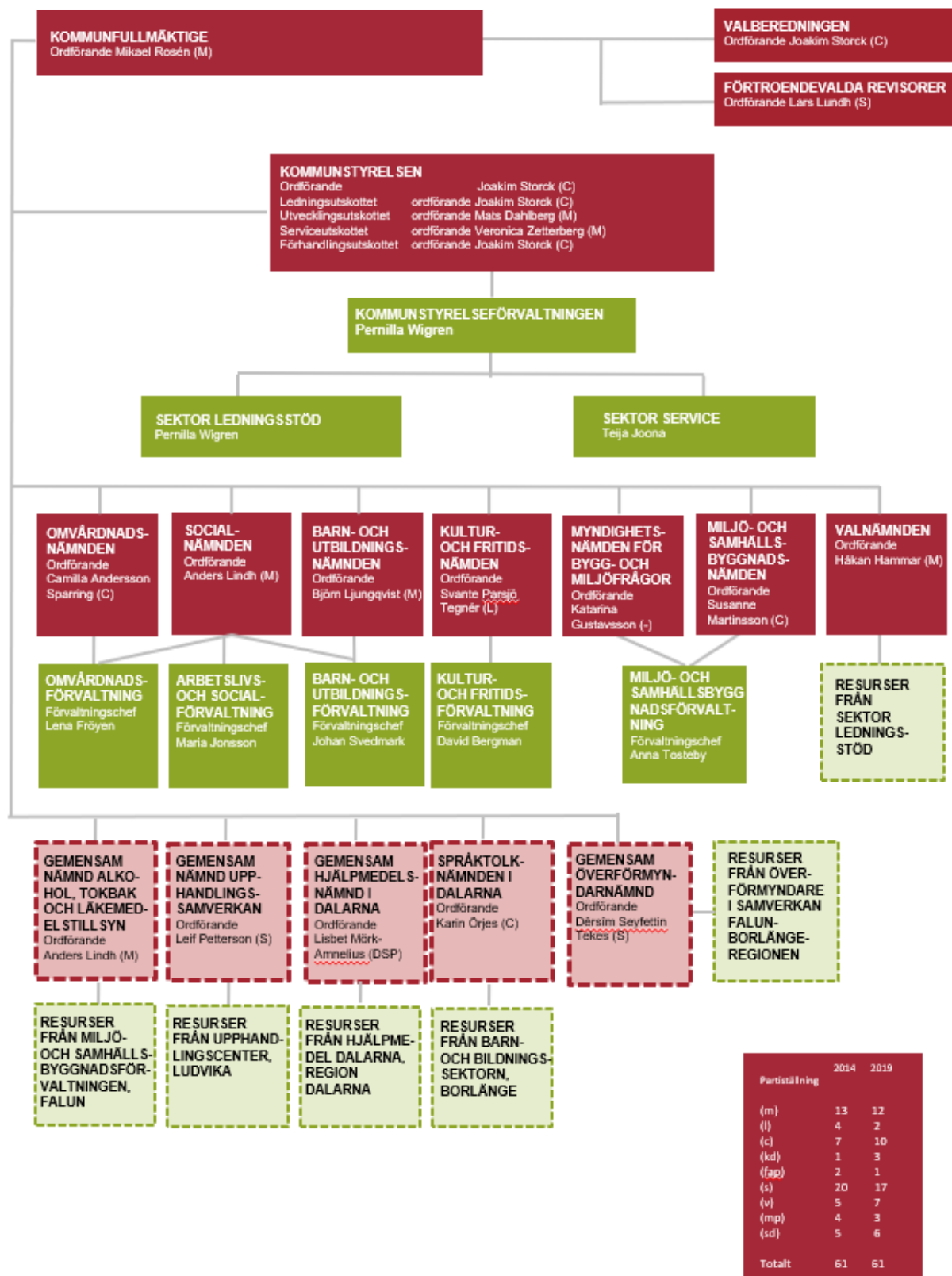
INVESTERINGSREDOVISNING

INVESTERINGSREDOVISNING	57
-------------------------------	----

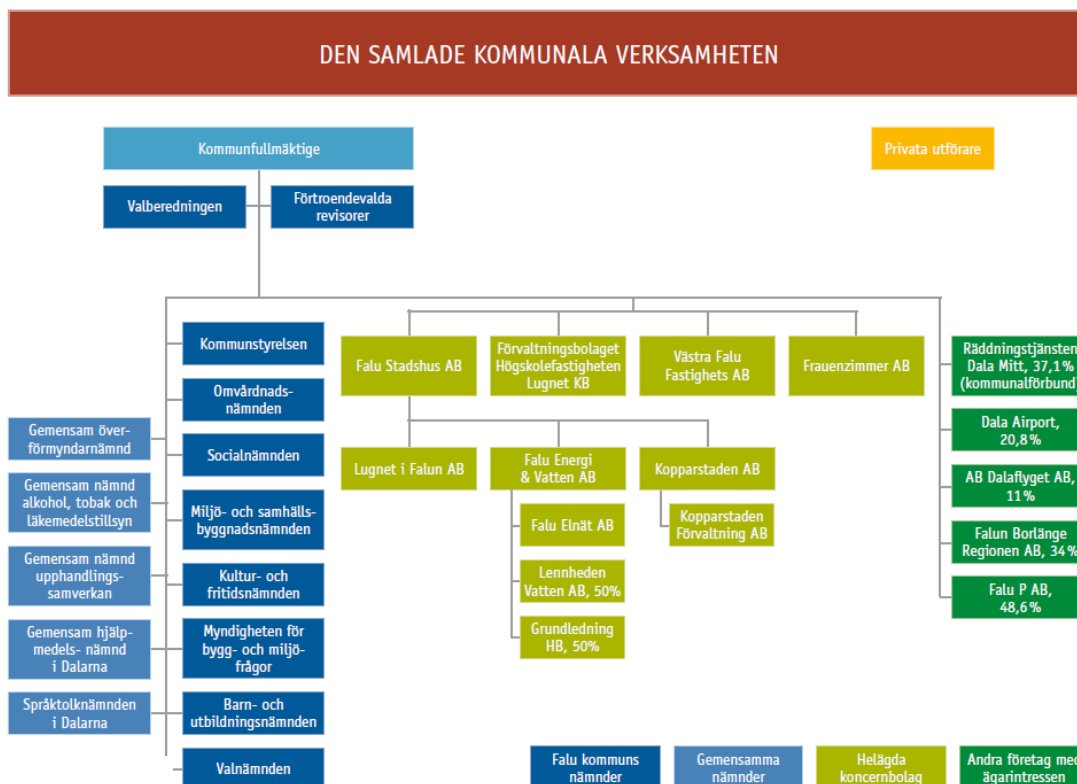
I efterföljande dokument benämns belopp i miljoner kronor som mnkr, om inget annat anges. Siffror inom parentes avser motsvarande period föregående år.

I Bilaga 1- Indikatorsuppföljning för Delårsrapporteringen 2021 följs beslutade indikatorer från Årsplan med budget 2021-2023 upp.

Organisation

Den kommunala koncernen

Kommunens samlade verksamhet framgår av bilden ovan. Falu kommun har ett direkt ägande i bolagen:

- Falu Stadshus AB, 100 procent
- Västra Falun Fastighets AB, 100 procent
- Frauenzimmer AB, 100 procent
- Förvaltningsbolaget Högskolefastigheten Lugnet KB (komplementär, Falu Stadshus AB är kommanditdelägare).

Falu kommun har strukturerat de väsentliga helägda aktiebolagen i en bolagskoncern med Falu Stadshus AB som moderbolag. Genom moderbolaget utövas den operativa ägarstyrningen och samordning av koncernen.

Syftet med styrningen är att uppnå ett effektivt resursutnyttjande och säkerställa det kommunala uppdraget.

Dotterbolag till Falu Stadshus AB är:

- **Falu Energi och Vatten AB, 100 procent.** Bolaget är, tillsammans med sina dotterbolag, en helägd kommunal energibolagskoncern. Koncernen bedriver verksamhet inom produktområdena el, elhandel, stadsnät, kraft, pellets, värme och kyla, återvinning och vatten.
- **Kopparstaden AB, 100 procent.** Bolaget äger och förvaltar fastigheter, i huvudsak bostäder, i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip.
- **Lugnet i Falun AB, 100 procent.** Bolaget äger och förvaltar fastigheter och anläggningar inom Lugnet-området i Falun.

Falu kommun innehar även ägarandelar (37,06 procent) i kommunalförbundet Räddningstjänsten Dala Mitt. Kommunalförbundet svarar för räddningstjänsten i de fem medlemskommunerna (Falun, Borlänge, Säter, Gagnef och Ludvika).

Kommunen har även ägarengagemang i:

- Dala Airport AB, 20,8 procent
- AB Dalaflyget, 11 procent
- Falun Borlänge Regionen AB, 44 procent
- Bolaget Falu P AB, 48,6 procent.

Verksamhet i extern regi

I Falu kommun drivs en del av välfärdstjänsterna i extern regi. Generellt gäller att kommunen har det övergripande ansvaret för verksamheten oavsett om själva utförandet ligger inom eller utanför kommunens organisation. Undantaget är tillsynsansvaret för grundskolan och gymnasiet som ligger hos Skolinspektionen, samt till exempel tillsynen för verksamhet inom lagen om stöd och service (LSS) och hem för vård eller boende (HVB) som ligger hos Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Av kommunens kostnader utgjorde 493 mnkr, motsvarande 18 procent (20 procent), köp av huvudverksamhet i extern regi.

Under **omvårdnadsnämndens** områden finns tre boenden på entreprenad enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) samt lagen om valfrihetssystem (LOV) i hemtjänsten. Det är en politisk vilja om att det ska finnas fler utförare att välja mellan. Upphandlingarna sker utifrån kvalitetskriterier. De tre boendena har tillsammans 136 platser, fördelat på 95 demensplatser och 41 platser med hög omvårdnad.

Den totala kostnaden per 31 augusti 2021 för köp av verksamhet från de externa utförarna uppgick till 113 mnkr. 61 mnkr avser hemtjänst och 52 mnkr avser vård- och omsorgsboenden.

Kostnaderna totalt sett ligger i nivå med budget. Fördelningen skiljer sig dock då beläggningen på vård- och omsorgsboendet har varit lägre än budgeterat vilket medför lägre

kostnader, samtidigt som timmarna inom hemtjänsten är högre än budgeterat och genererar högre kostnader.

Kvalitetsuppföljning sker efter omvårdnadsnämndens Standardiserade plan för uppföljning av privata utförare.

Barn- och utbildningsnämnden: I och med det fria skolvalet som är lagstadgat har barnen/eleverna möjlighet att välja vilken förskola eller skola de ska gå på. Det innebär att omfattningen av den externa verksamheten blir en följd av barnens/elevernas val av verksamhet. Kommunen har ett uppföljningsansvar för de fristående förskolor som finns etablerade, så de följs upp årligen. Den huvudsakliga tillsynen av skolhuvudmän för grundskola och gymnasieskola utövas av Skolinspektionen.

Av totalt antal barn/elever i de olika skolformerna budgeterades 23 procent gå i skolor som drivs i extern regi. Prognosen för helåret är 20 procent. De största andelarna avser pedagogisk omsorg samt gymnasieskolan.

Socialnämnden har per den 31 augusti 2021 köpt verksamhet i extern regi för ca 149 mnkr, att jämföra med 120 mnkr för motsvarande period föregående år. Dock ingår från 2021 arbetslivs- och socialförvaltningen i socialnämnden, tidigare var detta sektor AIK. Budget för helåret 2021 uppgår till 174 mnkr och prognosen för helåret anger 230 mnkr. Pandemin, vårdtyngden och utmanande brukare, ökande psykisk ohälsa och mer komplexa ärenden gör att de egna boendena inte räcker till varför externa platser måste köpas.

Socialtjänsten ansvarar alltid för att följa upp samtliga placerade inom någon boende- eller vårdform. Placeringsformen ska tillgodose den enskildes behov, och uppföljningen kan innebära att placeringen förlängs, avslutas eller flyttas över till annan utförare/boende/vårdform. I övrigt är det Inspektionen för vård och omsorg (IVO) som ansvarar för tillstånd och tillsyn över de aktörer som bedriver HVB-hem, stödboenden och konsulentstött familjehemsvård. Då socialnämnden har upphandlat de externa utförarna genom Adda (fd SKL Kommentus)

finns även därigenom en viss uppföljning av upphandlade avtal.

Inom missbruks- och beroendområdet köps extern vård och behandling på HVB (Hem för vård eller boende) för vuxna personer från 18 år utifrån biståndsbeslut och individuella behov. Vid vård utan samtycke LVM (Lag om vård av missbrukare i vissa fall) köps plats på SIS -hem genom Statens institutionsstyrelse. Därutöver köps plats på externt stödboende. Plats på HVB köps i de situationer där öppenvård inte bedöms vara tillräcklig eller möjlig att genomföra.

Stödboende

Plats på externt stödboende köps utifrån biståndsbeslut och när plats på eget stödboende ej kan erbjudas på grund av platsbrist alternativt det inte bedöms tillräckligt utifrån individuella behov. Det kan exempelvis vara medicinska behov och behov av tillgänglig personal dygnet runt. Ramavtal finns med ett antal stödboenden utifrån direktupphandling.

Våld i nära relationer

Kommunen har ansvar för stöd till brottsoffer och ett särskilt ansvar för att bistå personer som utsätts för våld i nära relation med stöd och skydd enligt Socialtjänstlagen. Skyddat boende kan vara olika typer av boenden och verksamheter, allt ifrån ideella jourboenden till kvalificerade HVB. Utifrån ställningstagande av Upphandlingscenter mot bakgrund av karaktären på verksamheterna och svårigheter att sekretesshålla uppgifter enligt LOU har upphandling inte genomförts varför ramavtal saknas. Kommunen ingår avtal för varje placering.

HVB-hem/stödboende

När ett barn placeras på ett HVB-hem/stödboende ställs krav i lagstiftningen på att barnet ska matchas mot HVB-hemmets/stödboendets kompetens och förmåga att särskilt tillgodose barnets behov. Ett HVB-hem måste även säkerställa att övriga barn som är placerade på HVB-hemmet ligger inom samma målgrupp utifrån ålder och behov. För att möta varje barns unika behov krävs det ett stort utbud av olika HVB-hem/stödboenden för att kunna hitta en lämplig plats för barnet.

Antalet placeringar som köps styrs utifrån behoven hos de barn som socialtjänsten

utreder. När det bedöms föreligga behov av att ett barn placeras i ett HVB-hem/stödboende behöver behovet tillgodose. Nämnden har ett eget HVB-hem och ett eget stödboende. I de fall behoven hos barnen kan matchas mot de verksamheterna sker placering i första hand i de egna verksamheterna.

Konsulentstödda familjehem

Konsulentstödda familjehem anlitas de gånger barn bedöms ha behov av placering i ett familjehem och där det inte går att hitta lösningar i familjehem som kommunen har. Det kan ibland bero på brist på tillgången till egna familjehem eller där behoven kring barnet är så pass omfattande att det särskilda stödet som finns i ett konsulentstött familjehem behövs för att barnet ska få en trygg placering.

Det pågår ett arbete med att minska andelen konsulentstödda familjehem till förmån för fler egna familjehem. Det har redan skett förändringar där antalet placeringar som görs i konsulentstödda familjehem har minskat. Dock finns det fortfarande vissa situationer där konsulentstödda familjehem behöver anlitas utifrån barnets behov.

Öppenvård

De delar av öppenvården som köps externt är familjebehandling samt behandling av unga. Öppenvårdsinsatser behöver ha en stor variation av kompetenser, ha hög flexibilitet i när på dygnet/veckan insatser utförs, flexibilitet i hur fort insatser kan startas upp med mera. Att möta upp alla dessa behov genom egen verksamhet skulle kräva en omfattande verksamhet som även kan stå med beredskap att kliva in i väldigt omfattande ärenden med kort varsel. De delar som köps i extern regi är det som den egna öppenvården inte kan tillgodose. *Personlig assistans samt externa placeringar LSS och socialpsykiatri* Personlig assistans i kommunal regi är upphandlad och alla beviljade ansökningar om assistans utförs av den upphandlade aktören. Avtalet löper ut i juni 2022 och frågan om att fortsatt ha den egna regin för personlig assistans upphandlad bereds för beslut under hösten 2021.

Stöd och omsorg SoL och LSS

Socialpsykiatri köper externa platser då egna inte finns att tillgå, eller då funktionsnedsättningen är så komplex och omfattande

att det är enda alternativet. Brukarna har ofta inte någon annanstans att bo och köp av externa boenden blir oftast enda alternativet. Ärendena följs kontinuerlig upp och om behovet bedöms kunna tillgodoses i egen regi så anvisas den enskilde till ett boende i kommunens regi när bostad finns tillgänglig.

LSS grupp- och serviceboenden

De som är externt placerade inom LSS har ofta så komplexa och omfattande funktionsvariationer att externt köpt boende är enda alternativet. Ibland är det akuta behov samt brist på boenden i egen regi som är en vanlig orsak till extern placering. Behovet boendeplatser har under en längre tid varit större än det kommunen kunnat erbjuda.

Arbetslivs- och socialförvaltningen

Vuxenutbildningen tillämpar sedan januari 2017 auktorisation för anordnare av kommunal gymnasial vuxenutbildning, svenska för invandrare och svenska som andraspråk inom grundläggande vuxenutbildning. Det innebär att varje utbildningsanordnare som uppfyller fastställda krav i auktorisationsvillkoren, godkänns som anordnare. Eleverna kan då, i de fall det finns flera utbildningsanordnare med samma utbud, välja att gå sin utbildning hos vilken som helst av de godkända anordnarna. Utbildningarna köps utifrån elevens rättighet att läsa på komvux, samt utifrån arbetsmarknadens behov för att bidra till

Faluns kompetensförsörjning på kort, mellan och lång sikt genom studier som resulterar i arbete.

Inom **Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden** utförs gatudrift och parkdriften av de centrala delarna av Falun i egen regi men med hjälp av resurser med avtalade entreprenörer.

Parkdriften upphandlas som funktionsentreprenad. Avtalen är konstruerade för att säkerställa att kommunen får rätt kompetens till rätt pris och samtidigt minimera belastningen på kommunens resurser. Avtalen tecknades 2018 och 2019 och sträcker sig som längst till 2025 och 2026. För att följa upp entreprenaderna hålls frekventa driftmöten med entreprenören där avstämning mot gällande avtal görs. Brister i utförandet rapporteras av medborgare i vårt digitala bristrapporteringssystem. Där får avdelningens driftledning god inblick i hur avtalets sköts utifrån gällande krav.

Strategiskt partneringavtal är inne på sitt första år och finns för mark- och anläggningsentreprenader, med uppföljning och utvärdering av leverans, ekonomi och kvalitet. Avtalet utvärderas efter två år med redovisning mot nämnden och kommunstyrelsen, innan beslut om förlängning i ytterligare två år.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Den svenska konjunkturen blev under årets första halvår starkare än vad man tidigare räknat med. Såväl BNP som antalet arbetade timmar har stigit snabbare än beräknat, vilket lyfter prognosen för det kommunala skatteunderlaget. Den starka svenska BNP-utvecklingen det första halvåret vilar framförallt på ett högt exportnetto. Förutsättningarna för en fortsatt konjunkturuppgång ser goda ut även när man blickar framåt. Under andra halvåret i år förväntas BNP-uppgången drivas av ett starkt inhemskt efterfrågelyst. En gradvis tilltagande återhämmning för inhemska tjänstesektorer kommer att gynna arbetsmarknaden alltmer.

Det allt högre vaccinskydd som nu nås förbättrar förutsättningarna för det andra halvåret 2021, inte bara i Sverige. Myndigheters beslut att gradvis mildra coronarestriktionerna kommer att gynna ekonomin. Utöver det kan även rena beteendeeffekter bidra positivt i takt med att såväl hälso- som ekonomiska risker ser ut att avta. Den senaste tidens smittspridning utgör dock en risk, framförallt för vår omvärld på kort sikt.

Falun fortsätter att öka i antal invånare och efter den kraftiga inbromsningen under 2020 ser tillväxttakten nu ut att ha vänt uppåt igen. Den 31 augusti 2021 uppgick Faluns folkmängd till 59 819 personer, vilket är en ökning med 291 personer sedan årsskiftet (+ 95 jan-aug 2020). Befolkningen ökar i samtliga grupper, men andelen äldre och barn (med stor tonvikt på de förstnämnda) ökar tillsammans i högre takt än befolkningen i arbetsför ålder. Den förändrade befolkningsammansättningen innebär en stor utmaning för kommunens ekonomi. Det krävs stora investeringar i form av äldreboenden, förskolor samt skolor och driftskostnaderna växer snabbare än skatteintäkter och generella statsbidrag.

Falu kommuns delårsbokslut visar ett mycket positivt resultat och detsamma gäller för årsprognosen. Socialnämnden redovisar visserligen ett stort underskott för såväl perioden som helåret. Detta vägs dock till stor del upp av starka resultat för flertalet av de övriga verksamheterna. Tack vare den starkare skatteunderlagstillväxten beräknas Falu kommuns skatteintäkter för 2021 bli avsevärt mycket högre än budgeterat. Av den anledningen redovisar finansförvaltningen också ett stort överskott. De kommunala bolagen visar på en stabil verksamhet med god ekonomi.

Finansiella risker och riskhantering

Den av fullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller riktlinjer och regler för finansverksamheten inom kommunen. Dotterbolagen sköter finansplaneringen var för sig. Dotterbolagens finanspolicys ska harmonisera med kommunens. Energibolaget följer också beslutad elhandelspolicy. Kommunen och den kommunala koncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk, finansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk, kundförluster, elhandels- och krafthandelsrisker.

Ränterisk

Per den 31 augusti 2021 uppgick den kommunala koncernens räntebärande skulder till 4 579 (4 318) mnkr, medan de räntebärande finansiella tillgångarna uppgick till 0 (0) mnkr. Kommunens räntebärande skulder uppgick till 460 (510) mnkr per den 31 augusti 2021, medan räntebärande finansiella tillgångar per samma tidpunkt uppgick till 0 (7) mnkr. Nettoskulden i koncernen har ökat till följd av under året genomförda investeringar. Upplåningen inom den kommunala koncernen löper både med fast och rörlig ränta.

Ränteswappar används för att säkra ränterisk och anpassa den genomsnittliga räntebindingstiden i låneportföljen. Per balansdagen hade den kommunala koncernen utestående ränteswappar med ett sammanlagt nominellt belopp om 1 745 (1 720) mnkr, varav swappar med ett nominellt belopp om 0 (0) mnkr fanns i kommunen. Per den 31 augusti 2021 uppgick den genomsnittliga räntebindingstiden för den kommunala koncernens upplåning till 3,9 (3,1) år och den genomsnittliga kapitalbindingstiden till 3,5 (2,8) år.

Finansieringsrisk

Enligt finanspolicyn får högst 50 procent av lånestocken förfalla till betalning inom ett år och minst 50 procent bör vara fördelad på löptider upp till tio år. Om det bedöms som förmånligt för kommunen kan löptider på upp till max 30 år avtalas. Givet skuldens sammansättning per balansdagen förföll 18 (34) procent av den kommunala koncernens låneskuld inom en 12-månadersperiod, medan motsvarande siffra för enbart kommunens låneskuld var 11 (29) procent.

Kredit- och likviditetsrisk

Kommunen hade inga placerade medel i räntebärande värdepapper eller aktier under 2021 eller 2020.

Pensionsförpliktelse

Falu Kommuns pensionsåtaganden redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Det innebär att pensionsåtaganden som intjänats till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelser. Kostnaden redovisas på det år som utbetalning av intjänad pensionsrätt sker. Pensionsintjänande från och med 1998

redovisas som en skuld i balansräkningen och kostnadsförs det år det intjänas. De pensionsförpliktelser som uppstått från och med 1998 och framåt, redovisas löpande under intjänandeperioden som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning och kortfristig skuld i balansräkningen.

Nedan visas kommunens totala pensionsförpliktelse per 31 augusti 2021, jämförelsetal är per helår. Beloppen inkluderar särskild löneskatt.

Förändrade livslängdsantaganden vid beräkning av pensionskulden gör att pensionsåtagandet ökat, jämfört med tidigare år.

	2021 delår	2020	2019	2018
Pensionsförpliktelse i balansräkningen (avsättning)	258	241	227	213
Pensionsförpliktelse som ansvarsförbindelse	1259	1257	1279	1303
Summa pensionsförpliktelse	1517	1498	1506	1516

Kommunen har inga placeringar avseende pensionsmedel.

Pensionspolicy finns upprättad och antagen av Kommunfullmäktige. Av policyn framgår att trygghandlet av pensionsåtagandet sker genom att den avgiftsbestämda ålderspensionen samt alternativ KAP-KL tryggas genom tjänstepensionsförsäkring och övriga åtaganden genom beskattningsrätten.

Den **kommunala koncernen** klassificerar sina pensionspremier som avgiftsbestämda planer och avgifterna redovisas som kostnader. Obetalda avgifter redovisas som skuld.

Händelser av väsentlig betydelse

Världsarvet 20 år

Den 13 december 2001 skrevs Falun in på UNESCOs världsarvslista. Genom stärkt samverkan mellan Världsarvsrådet, Världsarvet Faluns parter och andra intressenter ska parterna lyfta både sig själva och den plats man vårdar, värnar om och visar upp.

Under året har och kommer flera olika aktiviteter genomföras, både digitalt och fysiskt, för att uppmärksamma detta jubileum.

Ansökan om Skid-VM 2027

I november 2020 beslutade kommunfullmäktige att Falu kommun tillsammans med Svenska skidförbundet skulle ansöka om Skid-VM 2027. I maj 2021 skickades den formella ansökan in till det Internationella skidförbundet (FIS). Arbetet under arbete leds av projektledare från Falu kommun och Svenska skidförbundet.

Faluförslaget

Faluförslaget ersatte medborgarförslaget i ett led i att digitalisera, förenkla och öka det demokratiska inflytandet i Falu kommun. Sedan den 1 mars 2021 kan varje enskild medborgare skicka in sitt förslag digitalt och kommunens invånare stödjer förslaget skickas det vidare till politiken

Invigning av skollokaler i Enviken/Svärdsjö

I slutet på februari invigdes den nya förskolan i Enviken. Förskolan, som är byggd i två plan, har plats för 108 barn fördelat på sex avdelningar och i byggnaden finns också en gemensam matsal för förskolan och skolan.

I slutet av mars invigdes den färdigrenoverade Svärdsjöskolan år 7-9. Lokalerna är anpassade efter modern pedagogik och utrustade med helt nya möbler och inventarier.

Tingsrätten dömer till Falu kommuns fördel

Den tidigare chef inom Falu kommun, och dennes närstående, som i Svea Hovrätt dömts för grov trolöshet mot huvudman, samt medhjälp till grov trolöshet mot huvudman, döms av Falu tingsrätt att betala skadestånd till kommunen. Falu kommun har drivit en separat skadestandsprocess som nu har avslutats. Detta innebär att chefen och dennes närstående ska betala 800 000 kr, respektive 250 000 kr i skadestånd till kommunen.

Lugnet

Den nya strategin för Lugnet är framtagen och beslutad av Falu kommun. Lugnetgruppen, som har till uppgift att arbeta med strategin, är bildad och LUFAB är representerat i Lugnetgruppen. Fokus i nuläget är upprättandet av en handlingsplan som bygger på den antagna strategin för Lugnet.

Styrelsen har rekryterat en ny verkställande direktör till bolaget. Den nya verkställande direktören beräknas tillträda sin tjänst under slutet av 2021.

Coronapandemin

2021 har inneburit flera anpassningar för att fortsatt hantera coronapandemin. I slutet på 2020 gick regeringen ut med att alla icke-nödvändig kommunal verksamhet skulle stänga ner, vilket inkluderade exempelvis bibliotek och simhallar. I januari 2021 öppnade verksamheterna upp igen, med tydliga restriktioner utifrån Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd. Biblioteken erbjöd endast ut- och återlämning av böcker och idrottsanläggningarna var tillgängliga för barn födda 2005 och senare. När den nya pandemilagen kom på plats kunde de kommunala träningsanläggningarna bli tillgängliga för ungdomar och vuxna, dock under tydliga restriktioner.

Kommunen har regelbundet uppmanat invånare och turister hur en smittsäker vardag kan se ut. På falun.se har flertalet nyheter publicerats under våren för att underlätta att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Likaså har de aktiviteter som kommunens verksamheter anordnar varit i linje med dessa.

Publikfria och digitala event och tävlingar har genomförts under våren 2021. Detta har också varit ett steg i ledet för att minska

smittspridningen, men fortfarande erbjuda upplevelser. Under vintern/våren genomfördes Svenska skidspelen med tre publikfria tävlingsdagar i Falun. Majfesten som riktade sig mot ungdomar genomfördes digitalt med deltagare från Falun. Även Åfesten genomfördes digitalt med akter på flera olika scener. I slutet på maj meddelades att Granny goes street ställs in med målsättning att genomföra en festival 2022.

Våren har inneburit ett pågående vaccinationsarbete inom äldre- och funktionshinderomsorgen. Vaccination påbörjades efter jul för de boende på äldreboenden. Därefter vaccinerades äldre med hemtjänst och personal inom äldreomsorgen. I april vaccinerades de med LSS-beslut och dess personal. Ansvar för vaccinationerna har delats mellan den kommunala hälso- och sjukvården och Region Dalarna. Vaccination mot Covid-19 är frivillig och gratis.

Den ekonomiska påverkan som coronapandemin har haft både i kommunal verksamhet likaså som i det privata näringslivet har varit påtaglig. Kommunen har ansökt om statsbidrag som staten har tillhandahållit genom Socialstyrelsen.

Näringslivskontoret har funnits som stöd för företag genom att informera de insatser som kommun och stat har tillhandahållit. Kommunfullmäktige fattade beslut om att slopa avgiften för uteserveringar för 2021. Detta för att minska kostnaderna för krögare.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I december 2020 antog kommunfullmäktige en reviderad styrmodell för planering och verksamhetsuppföljning. Styrmodellen ska säkerställa att den politiska viljeriktningen får genomslag i verksamheterna, att verksamheterna håller en god kvalitet samt att den ekonomiska hushållningen säkerställs.

Planering

Planering sker både långsiktigt, över en mandatperiod och per år. Med lång sikt avses den kommunövergripande visionen, målarbete med Agenda 2030, översiktsplan samt kommunövergripande program.

För varje mandatperiod upprättar den politiska ledningen ett mandatperiodsprogram där den politiska viljeriktningen framgår. Där tydliggörs vilka prioriteringar som måste göras för att uppnå målsättningen i den långsiktiga planeringen. I programmet uttrycks även kommunfullmäktiges mål, till varje mål finns ett antal indikatorer som följs upp regelbundet. Programmet beslutas av kommunfullmäktige.

Enligt kommunallagen ska kommunen varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). De politiska prioriteringarna för nästkommande år och de två efterföljande åren fastläggs i en Årsplan med budget som beslutas av kommunfullmäktige i juni året före budgetåret.

På kort sikt upprättar respektive nämnd/sector en verksamhetsplan. Verksamhetsplanen ska beskriva vilka övergripande aktiviteter som ska genomföras under kommande verksamhetsår. Verksamhetsplanen baseras på kommunfullmäktiges mål samt antagen budget, men varje nämnd har möjlighet att lägga till egna verksamhetsmål.

Uppföljning

Uppföljning av budget och verksamhetsplaner sker två gånger om året, i enlighet med 2018:597 Lag om kommunal bokföring och redovisning.

I september presenteras delårsrapporten (per 31/8) vilket är en förenklad rapport med uppföljning av mål, verksamhet och resultat. Delårsrapporten innehåller även en ekonomisk redovisning och finansiell analys.

Ett enskilt år följs upp i kommunens årsredovisning. I årsredovisningen beskrivs utfallet av verksamheten både kvantitativt och kvalitativt. Årsredovisningen ska också ge förtroendevalda en uppföljning och analys av måluppfyllelsen utifrån de mål som angavs i Årsplan med budget.

Styrning av kommunkoncernen

En väsentlig del av den kommunala verksamheten bedrivs i bolagsform. Stora ekonomiska värden är samlade i bolagen och bolagens ekonomiska utveckling har kommit att få en allt större betydelse även för kommunens ekonomi. Det är därför viktigt att även den verksamhet som bedrivs i bolagsform samordnas med kommunens övriga verksamhet.

Den genomlysning av kommunens ägarstyrning som pågått de senaste åren har resulterat i beslut om en reviderad företagspolicy samt reviderade bolagsordningar för kommunens helägda bolag. Syftet med uppdraget har varit en tydligare ansvars- och rollfördelning av ägarfunktionen i kommunkoncernen.

Under året har reviderade ägardirektiv beslutats av kommunfullmäktige för Falu Energi och Vatten samt för Kopparstaden. Arbetet med revidering av ägardirektiv för Lufab fortsätter under hösten, med planen att det nya ägardirektivet beslutas av kommunfullmäktige i början av 2022.

Förtydligad styrning med Agenda 2030 som mål

På kommunstyrelsens ledningsutskott i augusti 2019 beslutades att påbörja en utredning om hur kommunens styrning kan utvecklas.

Utifrån beslutet ovan har ett koncernövergripande arbete pågått med syfte att aktualisera Agenda 2030 i Falu kommun och göra det till en grund för kommunens planering och uppföljning.

I styrmodellen får Agenda 2030 en tydlig roll och fungerar som långsiktiga mål och indikatorer. Genom att låta Agenda 2030 bli en del av det långsiktiga planeringsarbetet blir de globala målen en viktig fråga för både nämnder och bolag.

Då målen i Agenda 2030 är breda och spänner över alla olika verksamheter är det av vikt att politiken prioriterar mål för mandatperioden. Genom att arbeta under längre tidsperspektiv kan arbetet fokuseras och ge goda resultat och förändrade arbetssätt.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska präglade hela den kommunala koncernen. Det är kommunfullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Falu kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens mål för en god ekonomisk hushållning för kommunen.

Inom kommunkoncernen finns gemensamma prioriterade målområden för både för finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. För bolagen anges målsättningarna i ägardirektivet¹. Både för de helägda bolagen och för kommunen anges finansiella mål kopplat till resultat och soliditet. Kommunfullmäktiges prioriterade målområden riktar sig både till den kommunala organisationen och till de kommunala bolagen. Bolagen kan utfärda ytterligare egna riktlinjer och mål för finansiell planering. Respektive styrelse har ett självständigt ansvar för bolagets finansiella verksamheter och risker. Uppföljning av de kommunala bolagens finansiella mål sker i samband med årsredovisningen.

Finansiella mål för kommunen

I det finansiella perspektivet handlar god ekonomisk hushållning främst om att säkerställa att varje generation själv bär kostnaderna för den service som den konsumerar. Det innebär också att ingen kommande generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

De finansiella mål som kommunfullmäktige har fastställt för att säkerställa att Falu kommun har en god ekonomisk hushållning är:

1. Kommunens resultat ska uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning under 2021-2022

Sedan 2006 har kommunen haft som finansiell målsättning att resultatet ska uppgå till minst två procent av skatteintäkter och utjämning. Motiven till att uppnå ett sådant överskott är till exempel kommande års investeringsbehov, ökade kostnader för avtalspensioner, strävan att stärka soliditeten och en reserv för oförutsedda händelser.

Vid planering av årets budget gjordes bedömningen att de då rådande omständigheterna med coronapandemi och lågkonjunktur medför att målsättningen om en långsiktigt hållbar resultatnivå blir mycket svår att nå. Även om det budgeterade resultatet för planperioden inte når upp till den långsiktigt hållbara nivån, bedöms ett lägre resultat under en begränsad period vara försvarbart. Den långsiktiga målsättningen kvarstår och är fortfarande högt prioriterad.

Resultatet, inklusive upplösning för pensionskostnader, för delåret 2021 uppgår till 192 mnkr vilket motsvarar 7,5 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Resultatet exklusive

¹ I ägardirektivet för Lufab, som är under framtagande, kommer det också finnas mål för resultat och soliditet.

jämförelsestörande poster uppgår till 195 mnkr, varför nyckeltalet i stort sett inte påverkas.

Prognosen för helåret 2021 visar på ett resultat om 118 mnkr, vilket motsvarar 3,1 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Prognosen innebär därmed att målet kommer uppfyllas 2021.

2. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse för pensioner, ska förbättras

Soliditet innebär ett mått på hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital, det vill säga inte genom lån. Ju högre soliditet kommunen har, desto lägre är skuldsättningen. Soliditeten har ökat från cirka minus 35 procent år 2007 till plus 16 procent vid delåret 2021. Att soliditeten ökat förklaras av ökade anläggningstillgångar och ökade likvida medel, kombinerat med högre resultat. De framtida investeringarna är omfattande

vilket kan innebära att soliditeten kan komma att försämrans under kommande år.

Målet bedöms därmed bli uppfyllt 2021.

3. Självfinansieringsgraden, under en 5-årsperiod, ska vara minst 50 procent

Självfinansieringsgraden i kommunen de senaste fem åren, 2017-delår 2021, uppgår till 86 procent. Målet bedöms därmed kunna uppfyllas 2021.

Sammanfattning finansiella mål

Baserat på den prognos som lämnas för helåret 2021, bedöms kommunens samtliga tre finansiella mål kunna uppfyllas för 2021. Därmed är bedömningen att god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv kommer att uppnås.

De finansiella målen för de kommunala bolagen följs upp i samband med årsredovisningen.

Verksamhetsmässiga mål med betydelse för god ekonomisk hushållning

Nedan redogörs för uppföljningen av de mål som avser de verksamhetsmässiga mål som benämns i kommunallagen 11 kap, 6§. Under slutet av 2020 antog kommunfullmäktige en reviderad styrmodell där Agenda 2030 inkluderades i den långsiktiga planeringen. I Årsplan med budget 2021–2023 beskrivs fem prioriterade målområden och mål. Syftet med målområdena var att inom ramen för ett begränsat antal målområden få en träffbild på flera mål inom Agenda 2030. Genom att med bredare målområden sedan fokusera arbetet kring resultatmål, vilka är förankrade i ett antal indikatorer.

Dessa indikatorer, tillsammans med aktiviteter och projekt ska följas upp i både delårsrapporten och årsbokslutet för 2021. Underlaget för uppföljning är nämndernas och bolagens verksamhetsplaner och delårsrapporter. Nedan följer en uppföljning av de aktiviteter och projekt som genomförts för att verksamheterna ska bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges mål.

Sammanfattad bedömning av målen

Mål 1	God utbildning för alla	Trenden är positiv
Mål 2	Egen försörjning	Trenden är positiv
Mål 3	Växande näringsliv	Trenden är positiv
Mål 4	Attraktiv boendekommun	Målet går inte att bedöma
Mål 5	Bekämpa klimatförändringen	Trenden är positiv

Indikatorerna som kommunfullmäktige har fattat beslut om hämtas i första hand från databasen Kolada². Där publiceras utvalda nyckeltal för att följa arbetet med Agenda 2030 vilka uppdateras löpande. Tyvärr görs denna uppdatering oftast årligen, vilket gör att det kan vara svårt till delårsbokslutet att påvisa hur måluppfyllelsen går, enkom genom dessa indikatorer. Covid-pandemin har även lett till att vissa av indikatorerna släpar mer än vanligt, och den senaste uppdateringen gäller för 2018/2019.

I tabellen ovan har en sammanlagd bedömning av förvaltningarnas aktiviteter samt trenden i utvalda nyckeltal sammanställts.

I fyra av målen ses en positiv trend, indikatorerna visar på en positiv utveckling. I mål fyra går det inte att sammanfatta en trend, då de senaste uppdaterade indikatorerna är över två år gamla. En uppdatering av dessa kommer att ske under 2021.

² Kolada är en statistikdatabas som tillhandahålls av RKA (Rådet för främjandet av kommunala analyser). Detta är en ideell organisation med SKR

och Svenska staten som medlemmar. Kolada samlar befintlig data från ex. SCB, Socialstyrelsen och andra svenska myndigheter

God utbildning för alla

Resultatet för eleverna i de tidigare åldrarna visar en tydlig nedgång. En bidragande anledning till resultatet bedöms bero på pandemiläget, med sjukfrånvaro, både på elev- och personalsidan, och att situationen varit ansträngd en längre tid. Skolan har utmaningar i att erbjuda lärmiljöer som är tillgängliga för alla elever, med varierande förmågor och svårigheter. Ett arbete har påbörjats för att generellt vidareutveckla kompetens och den elevcentrerade processen när det gäller extra anpassningar, utredningar och särskilt stöd samt tillgängliga lärmiljöer.

Skolan behöver fortsätta och intensifiera arbetet för att undervisningen ska upplevas meningsfull och relevant grupp- och individnivå.

Gymnasiebehörigheten för elever i årskurs 9 har ökat något, trots stora utmaningar med elev- och personalfrånvaro med anledning av pandemiläget. För att motverka pandemins effekter har extrasatsningar med tydlig uppföljning av elevresultat i åk 9, på skol- och skolförhållanden, genomförts. Satsningarna består av exempelvis extra stöd för eleverna via lovskolor, reparationsveckor, läxstöd samt kommunikation med vårdnadshavare gällande betydelsen av gymnasiebehörigheten. Skolenheterna har fått visst ekonomiskt tillskott via centrala medel för satsningen, så möjlighet till utökning av personal i någon mån har funnits.

Gymnasieelevernas meritvärde ligger kvar på 14,6. Dessa elevers skolgång har till stor del bestått av distansundervisning. Utifrån förutsättningarna har det arbetet således varit lyckat, då utmaningarna har varit många. Arbetet med att utveckla undervisningsmiljöer har under pandemin främst koncentrats till den digitala miljön. Av lärarnas svar i den årliga personalenkäten kan man utläsa att viljan att hjälpa varandra och det kollegiala lärandet har varit högt.

För att skapa goda förutsättningar för lärande är infrastrukturen avgörande. Under året har miljöavdelningen under Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden genomfört tillsyn med inriktning på radon i åtta grundskolor i kommunen. Utifrån tillsynen har fastighetsägarna fått föreläggande om behov av åtgärder för att säkerställa radonfria lokaler.

För omvårdnadsnämnden är målsättningen att höja kompetensen inom förvaltningen för att möta de ökande behoven i samhället. Genom kompetenshöjande, utbildande insatser ökar tryggheten för både nämndens målgrupper och medarbetare. Risker för att människor far illa eller mår dåligt blir lägre vid en säkerställd kompetens samtidigt som tryggheten för medarbetarna ökar när de besitter rätt kompetens. Att gå till jobbet och veta att man har rätt kunskap och förutsättningar för att göra ett bra jobb ger en bättre arbetsmiljö och kan i sin tur leda till lägre sjukskrivningar.

Kommunstyrelsens sektor service arbetar med att tillhandahålla ändamålsenliga och klimatsmarta lokaler så att barn och vuxna mår bra och kan tillgodogöra sig utbildningsinsatser. Samverkan sker mellan sektorn och övriga förvaltningar för att säkerställa digitaliseringens utveckling. Behoven har uppkommit snabbt under Coronapandemin där sektor service i samråd med övriga förvaltningar har som uppdrag att tillvara på digitaliseringens möjligheter för att utveckla nya arbetssätt, metoder och tjänster. Ett förbättringsarbete med barn- och utbildningsförvaltningen pågår och inledningsvis förbättras dialogen så att missförstånd kan undvikas i processen ”Uppföra lokal” (byggprocessen).

Egen försörjning

Ett långvarigt biståndsmottande innebär både försämrad livskvalitet för individen och ökade kostnader för samhället. I dagsläget är det 41 procent av biståndstagarna i Falun som har ett långvarigt ekonomiskt bistånd.³ På två år har utfallet försämrats med dryga 5 procent.

³ Med långvarigt ekonomiskt bistånd innebär beviljat ekonomiskt bistånd 10-12 månader under året. Källa: Socialstyrelsen

Uppföljningen visar en ökning av individer med försörjningsstöd som påbörjat arbete eller studier efter avslutade insatser i arbetsmarknadsenheten. Noterbart är att personer som anger sociala skäl vid ansökan av försörjningsstöd minskar.

Under året har antalet praktikplatser minskat på grund av Coronapandemin, dock har Upphandlingscenter, (UHC), och den gemensamma nämnden för upphandlingsfrågor tagit fram inriktningsmål där social hållbarhet är med som ett av de sju målen. Det innebär att det i upphandlingar kan ställas sysselsättningskrav. Totalt har 20 upphandlingar av UHC mellan 1 januari 2021 och 30 juni 2021 kravställt någon form av social hållbarhet/sysselsättning.

Inom sektor ledningsstöd finns budget- och skuldrådgivare som arbetar förebyggande och åtgärdande i kontakten med medborgarna samt stötta de medborgare som ansöker om skuldrådgivning hos kronofogden. Exempel på förebyggande insatser är en informationsinsats som vänder sig till skolorna för att förhindra att unga vuxna drar på sig skulder som de sedan inte kan hantera. Gruppen 18-åringar är särskilt sårbar eftersom de vid myndighetsdagen aldrig har några registrerade skulder och därmed alltid har prickfria kreditupplysningar.

Växande näringsliv

För att arbeta med målsättningen om ett växande näringsliv krävs samverkan både internt och externt för kommunens förvaltningar.

Inom nuvarande Arbetsmarknad- och socialförvaltningen (ASF), har det arbetats fram en policy gällande Idéburet offentligt partnerskap (IOP). Policyn har arbetats fram i dialog mellan flera förvaltningar inom kommunen, ideella organisationer och frivilligorganisationer. Den är beslutad av KSL men har därefter samordnats med policyn om bidrag och sponsring och är därför ännu ej beslutad på högre nivå. Ambitionen är att under 2021 ha två IOP:er igång.

Arbetet med att ta fram en näringslivsstrategi, vars syfte är att tydliggöra hur kommunen ska förbättra företagsklimatet, har påbörjats.

Arbetet följer tidplan och förväntas vara klart till årsskiftet.

Pandemin har påverkat näringslivet på flera olika sätt och medfört att kommunens stödjande arbete mot näringslivet tvingats ställa om aktiviteter och arbetssätt, dock med fortsatt utvecklingsfokus. Därför har det varit naturligt att via digitala lösningar kunna erbjuda möten i Företagslotsen och Mark- och exploateringslotsen som är kommunens samlade insats för företagare.

Under våren har uppdraget ”Wake up 2021” startats upp. Uppdraget innebär ett arbete med tidig dialog med företag inför kommande upphandlingar samt att UHC och Upphandlingsdialog Dalarna (UDD) genomför informationsaktiviteter riktad till mindre företag om hur man deltar i upphandlingar och lämnar anbud.

Attraktiv boendekommun

Det aktiva kultur- och fritidslivet som Faluborna uppskattar och deltar i har under pandemin anpassats efter rådande riktlinjer. Många verksamheter har delvis bedrivits i digital form, men det har varit en utmaning att nå alla målgrupper, särskilt de som inte själva har tillgång till digitala hjälpmedel eller saknar kompetensen att använda dem.

Kultur- och idrottsverksamhet för barn och unga har prioriterats, men med vissa åtgärder vad gäller begränsning av antalet deltagare, samt tillgång till omklädningsrum för idrottsutövande. Det finns en oro för pandemins långsiktiga effekter på folkhälsan, vilket kommer följas upp löpande.

Arbetet med att ta fram en samrådsversion av Fördjupad översiktsplanen (FÖP) Runn (gemensam med Borlänge) och en granskningsversion av FÖP för delar av landsbygden har pågått och beslut kommer att tas under hösten. Efterfrågan på tomtmark är hög. Men på grund av att nya områden inte har producerats i planerad takt kommer tomtutbudet att möta efterfrågan.

I byggande och förvaltade av fastigheter har sektor service arbetat med de tre hållbarhetsperspektiven ekonomisk, social och ekologisk, där social hållbarhet i byggprocesserna bidrar till att livsmiljöerna är

inkluderande, tillgängliga och användbara av alla samt främja god och hälsosam livsmiljö, som har människan i fokus. Beslut om två riktlinjer gällande hållbart byggande kommer att tas i kommunfullmäktige under hösten.

Under 2021 har ett långsiktigt strategiskt varumärkesarbete inletts med syftet att stärka och utveckla bilden av platsen Falu kommun. Ett antal projekt har startats med målet att utveckla bilden av Falun som plats att besöka, leva, bo och verka på. Det pågår ett projekt med fokus på landsbygden tillsammans med Näringslivskontoret och det har även startats en kommunikationsgrupp för Världsarvet Falun, där världsarvets huvudintressenter nu på ett helt nytt sätt kan samarbeta kring varumärket Världsarvet Falun.

En viktig del av att vara en attraktiv boendekommun är att vara en trygg kommun för dess invånare och besökare. Inom kommunen är det Brottsförebyggande rådet, BRÅ, som arbetar med att förebygga brottslighet. BRÅ-Faluns arbete utgår till stor del från den samverkansöverenskommelse som tecknas mellan Falu kommun och Polisen. Mycket arbete har pausats pga. pandemin. Uppmärksamhetsveckan ”Du spelar roll – du är inte ensam” genomfördes digitalt och mer omfattande än någonsin. Riktade föreläsningar för 8:e klassare, allmänhet samt yrkesverksamma under hela veckan. EST-samverkan (Effektiv samordning för trygghet) har fortsatt och även utvecklats. Trygghetsvandring i stadskärnan genomfördes under flera dagar med hjälp av en digital app.

Med fokus på trygghet och bra bostäder bidrar omvårdnadsnämnden till att nämndens målgrupper trivs och mår bra. Grundläggande för att vara en attraktiv boendekommun är att nämndens målgrupper känner sig trygga i samtliga boendeformer. Det handlar bl.a. om att våra verksamheter har en god kvalitet, som bygger på god och nära vård och individens behov i centrum. Verksamheterna ska arbeta förebyggande och funktionsbevarande samt genom rehabilitering i hemmet och via bostadsanpassning bidra till att målgrupperna

ska kunna leva ett bra och självständigt liv. Här är fysisk rörelse och fokus på delaktighet och gemenskap viktiga inslag för bättre livskvalitet.

En reviderad boendeplan har antagits av Omvårdnadsnämnden i augusti 2021. Gott samarbete med intresseföreningarna skapar förutsättningar för utveckling på landsbygden.

Bekämpa klimatförändringen

Det pågår ett brett arbete rörande att hantera den påverkan som väder och klimat ger på Falu kommuns medborgare. En del av dessa insatser är att göra flödesfrämjande insatser i vattendragen runt Falun för att undvika översvämningar exempelvis i centrala Falun och i Sundborn. Vattnet måste kunna flöda genom fler små vattendrag för att inte leta sig till enbart de stora vattendragen som därmed kan komma att översvämmas. Det pågår också studier rörande att städa upp efter tidigare generationers miljöpåverkan. Projektet att rena sjön Tisken är omfattande och komplicerat. En ansökan om statsbidrag för att påbörja en förstudie kommer att lämnas in under hösten 2021.

Omvårdnadsförvaltningen deltar i arbetsgrupper vid upphandlingar, till exempel upphandling av bilar så bidrar förvaltningen med kunskap och input för att aktivt arbeta med att antalet bilar utgår ifrån det behov förvaltningen har, för att utsläppen ska bli så låga som möjligt.

Genomförandet av cykelplanen pågår med etapp 2 av Myntgatan och med cykelöverfarter längs Källviksvägen.

Det finns för närvarande enbart ett givet uppdrag om att bilda kommunalt naturreservat, Olarsnäs i Svärdsjö. Den reservatsbildningen kan bli färdigt för beslut först under 2022.

Ytterligare förslag på områden kommer att tas fram inom uppdraget med ekosystemtjänster. Möjligheten till utveckling av ytterligare ängsmarker ingår också i utvecklingen av ekosystemtjänsterna

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av Falu kommuns finansiella ställning utgår från ett koncernperspektiv och syftar till att bedöma utvecklingen av intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid. Enskilda koncernenheter/verksamheter kommenteras där det är relevant.

Någon sammanställd redovisning upprättas ej i delårsrapporten. Istället redovisas resultaträkning med helårsprognos, för de kommunala koncernföretagen, utan elimineringar.

Utfall 210831	Falu Stadshus AB	Falu Energi & Vatten (koncern)	Koppar- staden AB	Lugnet i Falun AB	Högskolefast. Lugnet KB	Räddnings- tjänsten Dala Mitt
Belopp i mnkr						
Rörelsens intäkter	0,0	608,9	326,8	35,6	15,2	44,1
Rörelsekostnader	-0,2	-407,1	-183,2	-17,3	-4,7	-43,5
Avskrivningar	0,0	-95,0	-54,3	-10,7	-8,2	-1,6
Rörelseresultat	-0,2	106,8	89,3	7,6	2,2	-1,0
Finansnetto	-6,2	-6,1	-15,7	-3,3	-1,1	-0,2
Resultat efter finansiella poster	-6,4	100,7	73,6	4,3	1,1	-1,2
Bokslutsdisposition	0,0	-18,0	0,0	0,0	-1,1	0
Skatt på årets resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Periodens resultat	-6,4	82,7	73,6	4,3	0,0	-1,2
Prognos för helåret	6,6	107,0	74,3	5,6	0,0	-1,9

Sammanfattning av det ekonomiska läget - kommunen

	Delår 2021	Prognos 2021	Budget 2021	Delår 2020
Verksamhetens intäkter	457	650	550	458
Verksamhetens kostnader	-2 730	-4 217	-4 100	-2 660
Av- och nedskrivningar	-99	-155	-158	-103
Verksamhetens nettokostnader	-2 372	-3 722	-3 708	-2 305
Skatteintäkter	2 037	3 050	2 971	1 953
Generella statsbidrag och utjämning	522	783	768	522
Verksamhetens resultat	187	111	31	170
Finansiella intäkter	14	24	24	15
Finansiella kostnader	-9	-17	-17	-12
Årets resultat	192	118	38	173
Upplösning reservering pensionskostnader	1	2	2	2
Årets resultat inkl. upplösning	193	120	40	175

Kommunkoncernen

Falu Energi & Vatten-koncernen redovisar ett resultat efter finansiella poster om cirka 101 mnkr, vilket är 68 procent högre jämfört med budget och 91 procent högre jämfört med föregående år, vilket var starkt påverkat av pandemin. Väsentlig påverkan för det bättre resultatet bidrar främst de ökade intäkterna för

värme, pellets och elkraft, samt försäljning av anläggningstillgångar till Kurbit AB. Även den fortsatta pandemin har haft positiv inverkan på resultatet då kostnader för deltagande i konferenser, mässor och utbildningar uteblivit.

Ökad försäljning medför i de flesta fall naturligt ökade kostnader för att leverera, så även i år. Extraordinär är den höga prisnivån

för producerad elkraft och utsläppsrätter men som i sin helhet lyfter den resultatet. Den pellets som producerades under hösten 2020 har sålts till bättre pris än förväntat, och årets tillverkningskostnad är lägre än tidigare år. Aktivering av pågående investeringsprojekt är lägre än planerat, avskrivningarna är därför lägre än budgeterat. Den genomsnittliga räntan per 31 augusti 2021 uppgår till 0,9 procent vilket är lägre än lagd budget.

Utifrån det som i dagsläget är känt, förväntas ett väsentligt bättre resultat (125 mnkr) för 2021 jämfört med lagd budget (100 mnkr) och tidigare lämnad prognos (100 mnkr).

Kopparstaden redovisar ett resultat efter finansnetto om 73 mnkr, vilket är 14 mnkr, eller 24 procent, högre än budgeterat. Fortsatt god efterfrågan och låga vakanser samt försäljning av mark i Surbrunnshagen har genererat högre intäkter än budgeterat. Vissa kostnadsposter som reparation och kostnadsfört underhåll ligger lägre än budget främst beroende på uppskjutna åtgärder samt att det endast gjorts akuta reparationer under pandemin.

Lugnet i Falun AB redovisar ett resultat efter finansnetto om cirka 4 mnkr, vilket är i nivå med budget. Hyresintäkterna är lägre än föregående år, vilket kan härledas till hyresreduktionen gentemot Falu kommun. Hyresreduktionen uppgår till 2 mnkr på årsbasis. Hyresreduktionerna kompenseras av effektiviseringar och en omklassificering av ett underhållsprojekt vilket påverkar bolagets rörelsekostnader positivt.

Kommunen

Kommunens resultat för perioden januari till augusti 2021, uppgår till 192 mnkr (173 mnkr). Prognosen för helår visar på ett resultat om 118 mnkr, vilket är 80 mnkr högre än budget. Detta förklaras av högre skatteintäkter och bidrag från utjämningsystemen än budgeterat, +95 mnkr, högre riktade bidrag än budgeterat +76 mnkr (bland annat från Skolverket, Socialstyrelsen och övriga statliga bidrag). Samtidigt ökade kostnader, bland annat personal -27 mnkr, till följd av pandemin samt ändrat livslängsantagande vid beräkning av pensionsskuld. För övriga kostnader är prognosen -28 mnkr över budget, här ingår

bland annat köp av skyddsmaterial, tillfälligt inhyrd personal, konsulttjänster och köp av verksamhet -33 mnkr.

Verksamhetens intäkter uppgår till 457 mnkr, vilket är i nivå med motsvarande period föregående år. I årets intäkter ingår dock jämförelsestörande poster om 54 mnkr (76 mnkr), vilket bland annat avser gatukostnads- och exploateringsersättningar, ersättning för sjuklönekostnader, statsbidrag för ersättning merkostnader till följd av covid-19 samt realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar.

Riktade statsbidrag och driftbidrag för perioden uppgår till 196 mnkr. Av dessa avser dock 16 mnkr ersättning för sjuklönekostnader och 19 mnkr statsbidrag för merkostnader till följd av covid-19. Exklusive dessa poster uppgår stats- och driftsbidrag till 161 mnkr. Motsvarande period föregående år uppgick riktade stats- och driftbidrag, exklusive ovan nämnda ersättningar, till 138 mnkr. De riktade bidragen har således ökat med 23 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år, vilket bland annat förklaras av bidrag från Socialstyrelsen som riktas mot äldreomsorgen.

Statsbidragen från Skolverket har ökat, till följd av ökade satsningar som till exempel likvärdig skola.

Statsbidraget från Migrationsverket har fortsatt att minska jämfört med tidigare år till följd av sänkta ersättningsnivåer samt minskat antal nyanlända.

Intäkterna i form av gatukostnads- och exploateringsersättningar är 12 mnkr lägre jämfört med motsvarande period 2020, vilket bland annat förklaras av att föregående år fanns en stor intäkt avseende exploateringsersättning för Kolonnvägen.

Periodens skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag uppgår till 2 559 mnkr, vilket är en ökning med 84 mnkr jämfört med motsvarande period 2020 och 67 mnkr högre jämfört med budget. Både skatteintäkterna och utjämningsbidrag har ökat jämfört med 2020 medan de generella statsbidragen har minskat. Under 2020 tillfördes stora medel i generella statsbidrag för att stärka välfärden till följd av pandemin. Per 31 augusti 2020 uppgick dessa

bidrag till 72 mnkr. Inga motsvarande bidrag finns för 2021.

Skatteutjämningsystemet syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för kommuner att genomföra det åtagande som en kommun har, oavsett inkomstförhållande och strukturella kostnadsskillnader. Till och med delåret 2021 fick Falu kommun 316 mnkr i inkomstutjämningsbidrag, vilket utslaget per invånare var 5 289 kronor (5 294 kronor). Avgiften till kostnadsutjämningsystemet uppgick till 39 mnkr (40 mnkr). Kostnadsutjämningsen ska utjämna för strukturella kostnadsskillnader avseende förhållandena i Falun jämfört med riket.

Nettot av inkomstutjämnings-, kostnadsutjämnings- och strukturbidrag samt införandebidrag jämförs med de för utjämningsåret anslagna medlen för kommuner. Om nettobeloppet överstiger anslaget ska en regleringsavgift erläggas. Om nettot uppgår till ett belopp mindre än anslaget utgår ett regleringsbidrag. Falu kommun har erhållit ett regleringsbidrag om 118 mnkr (41 mnkr) per 31 augusti 2021.

Utjämningsystemet för LSS-kostnader innebar en intäkt på 20 mnkr, att jämföra med 13 mnkr föregående år.

Verksamhetens kostnader uppgår till 2 730 mnkr, vilket är en ökning med 70 mnkr eller 2,6 procent jämfört med motsvarande period föregående år.

Kommunens personalkostnader, inklusive pensionskostnader, uppgår till 1 605 mnkr, vilket är en ökning med 46 mnkr, motsvarande 3 procent med samma period föregående år. Viss del avser ökade pensionskostnader, se kommentar längre ned. Personalkostnadernas andel av verksamheternas kostnader utgör 59 procent, vilket är på samma nivå som föregående år. Kommunens totala personalkostnader är högre än budgeterat. Detta förklaras till stor del av pandemin, då kostnader för vikarier ökat då man inte har kunnat optimera bemanningen genom flytt av personal som sker vid ett normalläge utan pandemi.

I kommunens personalkostnader ingår pensionskostnader inklusive löneskatt med 148

mnkr jämfört med 130 mnkr föregående år. Stor del av förändringen av pensionskostnaden förklaras av att livslängdsantagandet enligt RIPS (Riktlinjer för beräkning av pensionseskuld) har ändrats. Påverkan på pensionseskuldens storlek är beroende på bland annat sammansättning av arbetstagare och förtroendevalda samt sätt att trygga pensionerna. För en exempelkommun medförde förändringen en ungefärlig ökning av pensionsavsättningen med ca 5,5 procent och ansvarsförbindelsen ca 3 procent. För Falu kommun innebär det ändrade antagandet en ökning av pensionsavsättningen om 13 mnkr, vilket motsvarar en procentuell ökning om 5,4.

Pensionskostnaderna har ökat till följd av ovan, men även av högre pensionsavsättning till följd av flera nya anställningar. Samma orsak ger även en högre kostnad för den avgiftsbestämda ålderspensionen.

Av- och nedskrivningar på anläggningstillgångar uppgår till 99 mnkr vilket är 4 mnkr lägre än samma period föregående år. I föregående delårsbokslut fanns en direktavskrivning om ca 8 mnkr, till följd av ändrad uppskattning och bedömning av gator och vägar. Detta har även medfört att avskrivningarna är lägre under 2021, då viss del av anläggningarna nu klassificeras som mark och inte skrivs av.

Utveckling av intäkter och kostnader

På lång sikt kan inte de löpande kostnaderna överstiga de löpande intäkterna utan att kommunens ekonomi urholkas. Kommunen kan dessutom komma att bryta mot kommunallagens krav om balans. Ett sätt att mäta detta är att sätta samtliga löpande kostnader (inklusive netto av finansiella poster) i relation till intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämningsbidrag. Uppgår denna relation till mindre än 100 procent har kommunen en balans mellan intäkter och kostnader. För att generera ett överskott och därmed värdesäkra det egna kapitalet ska intäkterna överstiga kostnaderna. Verksamhetens nettokostnad, inklusive avskrivningar och pensioner, uppgår för delåret 2021 till 93 procent av skatteintäkter och bidrag. Nettokostnaderna har ökat med 3

procent jämfört med motsvarande period föregående år.

Budgetföljsamhet

En viktig förutsättning för att uppnå en god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder och styrelse klarar av att bedriva verksamheten inom tilldelade budgetanslag. Det vill säga att det finns god budgetföljsamhet i kommunen. Kommunkoncernen har idag ingen gemensam budgetstyrning utan varje bolag i koncernen upprättar sin egen finansiella kontroll. De kommunala bolagen uppvisar dock en relativt god budgetföljsamhet och en aktiv ekonomistyrning. Kommunalförbundet RDM har under flera år brottats med bristande ekonomistyrning och stora avvikelser mellan budget och utfall. Tyvärr gäller det även resultatet per delåret 2021. Per 31 augusti redovisas ett preliminärt underskott om 3,2 mnkr varav 1,5 mnkr som ägarkommunerna får täcka. Faluns andel av underskottstäckning uppgår till 0,5 mnkr. Under året har dock flera initiativ startats för att komma tillrätta med den ekonomiska situationen. En långsiktig plan har också lagts för kommande år.

Driftredovisning	Prognos helår 2021	Utfall helår 2020
Belopp i mnkr		
Budgetavvikelse nämnder	-16	24
Budgetavvikelse finansverksamhet	96	47
Total budgetavvikelse	80	71

I prognosen som lämnas för helåret 2021 visar nämnderna (exklusive finansverksamheten) tillsammans negativa avvikelser jämfört med budget på 16 mnkr. Exkluderas den buffert som finns under kommunstyrelsen, uppgår nämndernas prognostiserade avvikelser till -28 mnkr. Dessa avvikelser är mycket alarmerande. Flera av kommunens stora nämnder har redovisat negativa budgetavvikelser under flera år. För en långsiktigt hållbar ekonomi, är det avgörande att nämnderna klarar av att bedriva sin verksamhet inom de budgetramar som kommunfullmäktige fastställt. Den största positiva avvikelsen finns hos Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden som visar en prognos på 24 mnkr. Största delen av det

positiva resultatet förklaras av intäkter för sålda tomter samt högre gatukostnads- och exploateringsersättningar än budgeterat. Viktigt att påpeka är att gatukostnads- och exploateringsersättningar redovisas som intäkter när kommunen fullgjort sina åtaganden, det vill säga färdigställt de tillgångar som ersättningarna ska finansiera. Investeringarna skrivs sedan av under nyttjandeperioden, vilket innebär att intäkt och kostnad ej sammanfaller inom samma period. Därmed är intäkterna inte att se som ett överskott.

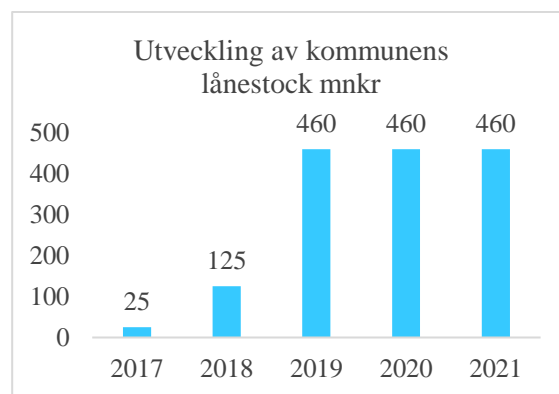
Även barn- och utbildningsnämnden redovisar en positiv prognos om 22 mnkr.

De största negativa avvikelserna finns hos Socialnämnden som visar ett negativ prognos på 66 mnkr samt sektor service som lämnar en negativ prognos om 19 mnkr. En utförligare beskrivning av nämndernas utfall jämfört mot budget finns i avsnittet driftredovisning.

Årets investeringar

Investeringarna har ökat under de senaste åren samtidigt som det är fortsatt stora investeringsvolymerna planerade för de närmaste åren, både för kommunkoncernen och kommunen.

Den långfristiga låneskulden har ökat de senaste åren, till följd av den höga investeringsnivån. Lånestocken kommer att behöva öka kraftigt både för kommunkoncernen och kommunen, till följd av ökade investeringar under de kommande åren, för att klara behovet av likviditet.

Kommunens nettoinvesteringar har minskat jämfört mot 2020, medan kommunkoncernens har ökat. I Kopparstaden har investeringar framförallt skett i lägenhetshuset Kungsgården i Surbrunnshagen. De största investeringarna i Falu Energi & Vatten-koncernen är överföringsledning mellan Falun och Bjursås och byte till ny generation elmätare. För Lufab har projektet med byggandet av det nya badhuset fortskridit.

Arbetet med utbyte av ventilationssystem och hyresanpassningar i Högskolefastigheten Lugnet KB fortlöper under hösten 2021.

Räddningstjänsten Dala Mitt fortsätter att investera i bland annat höjdfordon och släckbilar även år 2021.

Falu kommuns totala investeringsutgifter för delåret 2021 uppgår till 180 mnkr. Budget för helåret uppgår till 464 mnkr och prognosen för helåret är 378 mnkr.

Investeringsredovisning	Utfall delår 2021	Utfall helår 2020
Belopp i mnkr		
Budgetavvikelse nämnder	284,5	154,1
Total budgetavvikelse	284,5	154,1

De största budgetavvikelserna, cirka 253 mnkr, återfinns hos miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och sektor service. Den prognostiserade budgetavvikelsen för helåret uppgår till drygt 86 mnkr och beror framförallt på att medel för pågående projekt skjuts fram till år 2022. Falu kommuns investeringar, exklusive framskjutna projekt, beräknas minska under kommande år.

En utförligare beskrivning av nämndernas och kommunkoncernens investeringar återfinns i avsnittet investeringar.

Ett mått att analysera kommunens investeringar utifrån är självfinansieringsgraden. Investeringar som görs i den kommunala verksamheten innebär kostnadsbelastningar över långa perioder. Det är därför viktigt att investeringarna finansieras så att kommande generationer inte belastas med effekter av tidigare investeringar. Självfinansieringsgraden visar hur stor del av

kommunens investeringar som finansieras enbart med medel som kommunen själv genererat.

År	Självfinansieringsgrad
2017	97 %
2018	109 %
2019	26 %
2020	116 %
2021	104 %
Snitt	86 %

I kassaflödesanalysen redovisas ett kassaflöde från den löpande verksamheten på 173 mnkr. Nettoinvesteringarna i materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgår till 167 mnkr. Investeringarna kunde därmed fullt ut finansieras med egna medel.

Självfinansieringsgraden per delåret uppgår till 104 procent. Genomsnittet för femårsperioden uppgår därmed till 86 procent, vilket innebär att målet om en självfinansieringsgrad om 50 procent över samma tidsspann är uppfyllt.

Soliditet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av det finansiella handlingsutrymmet. Detta mäts genom soliditet.

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital, det vill säga inte genom lån. Ju högre soliditet kommunen har, desto lägre är skuldsättningen. Hur soliditeten utvecklas påverkas av det årliga resultatet och förändringen av tillgångarna. En stark soliditet innebär en ökad handlingsfrihet och en förmåga att hantera variationer i resultatutvecklingen.

Falu kommun beräknar soliditeten med samtliga tillgångar och skulder (dock exklusive förmedlade lån till koncernbolag) inklusive de pensionsåtaganden som inte redovisas i balansräkningen utan som en ansvarsförbindelse. Soliditeten har ökat från cirka minus 35 procent år 2013 till plus 16 procent år i delåret 2021. Soliditeten uppgick i delåret 2020 till 12 procent. Att soliditeten ökat förklaras av ökade anläggningstillgångar och ökade likvida medel, kombinerat med högre resultat.

En positiv soliditet innebär att kommunens eget kapital täcker kommunens skulder inklusive de gamla pensionsskuldena. Trots att soliditeten har ökat de senaste åren är den låg i jämförelse med andra kommuner. Genomsnittlig soliditet inklusive pensionsåtaganden, för alla Sveriges kommuner, uppgick 2020 till 22 procent (källa: Kolada).

Likviditet

En förutsättning för att kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås är att kommunen har en balanserad likviditet.

Likviditeten beskriver kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Den kan visas som

omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder, kassalikviditet. Om måttet är 100 procent innebär det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Ju lägre tal, desto större är risken att likviditetsbrist uppstår. I kommunens kortfristiga skulder ingår en semesterskuld som troligen inte kommer att omsättas under det närmaste året då den betalas ut först när den anställda tar semester eller avslutar sin anställning.

Kassalikviditet i %	2021 (delår)	2020 (helår)
Inklusive semesterskuld	70%	81%
Exklusive semesterskuld	76%	91%

Kassalikviditeten är lägre i jämförelse med övriga kommuner i Sverige. Genomsnittlig kassalikviditet för alla Sveriges kommuner uppgick 2020 till 117 procent (källa: Kolada).

Finansnettot uppgår till plus 5 mnkr vilket är 4 mnkr bättre än budgeterat, vilket främst beror på lägre räntekostnader än budgeterat. Kalkylerad genomsnittlig ränta för hela lånestocken uppgick till 0,5 procent (0,5 procent). Falu kommun är nu inne i en planerad investeringsfas då självfinansieringsgraden kommer att vara under 100 procent. Borgensåtaganden och skuldsättning

Falu kommuns borgensåtaganden uppgår till 3 928 mnkr. För Kopparstaden AB är borgensbeloppet 1 320 mnkr. För övriga helägda företag uppgår borgensbeloppet till 2 538 mnkr. Av beloppet utgör 825 mnkr förmedlade lån, vilket kan likställas med en borgen.

Borgensåtagandet innebär i sig en risk i de fall verksamheterna skulle ha svårt att fullgöra sina betalningar till gäldenärerna. En bedömning av dessa risker ger vid handen att åtagandet mot bostadsbolaget torde ha lägst risk då efterfrågan på bostäder under en längre tidsperiod varit hög och även kan förväntas präglas av stor efterfrågan de närmaste åren. Även Lugnet i Falun AB får anses ha låg risk då Falu kommun hyr största delen av befintligt fastighetsbestånd.

Åtagandena mot el- och energibolagen torde däremot innebära en något större risk genom det beroende som finns av en mer föränderlig marknad, där samhälls- och privatekonomi spelar en större roll för efterfrågan, än vad som är fallet för bostadsbolaget. Risken i el- och energibolagen måste dock för närvarande bedömas som mycket begränsad.

Sammanfattning finansiell analys

De flesta bolagen som ingår i kommunkoncernen uppvisar goda resultat och bidrar positivt till kommunkoncernens resultat. Samtliga bolag kommer vara delaktiga i kommunens utveckling de närmaste åren. Moderbolaget Falu Stadshus AB kommer att arbeta för att utnyttja hela koncernens kapacitet och eventuella samordningsvinster.

Den finansiella analysens syfte är att tydliggöra ekonomiska styrkor och svagheter i kommunen. Resultatmålet uppfylls för delåret 2021, dock är detta resultat delvis påverkat av en del jämförelsestörande poster där flera är åtgärder från staten i och med coronapandemin. Kommunen har dock inga gamla underskott som behöver återställas, samt att årets resultat är positivt, vilket gör att balanskravet är uppfyllt.

Kommunen har en fortsatt hög investeringstakt vilket gör att självfinansieringsgraden sjunker och lånen ökar. Följden av detta blir högre räntekostnader för kommunen kommande år.

Budgetföljdsamheten och prognossäkerheten varierar kraftigt mellan nämnderna, vilket behöver förbättras för att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi och att målen för god ekonomisk hushållning uppfylls kommande år.

Kommunens ekonomi på sikt

Även om årets resultat är högt, innebär den demografiska utvecklingen med stora kompetensförsörjningsbehov och svagare offentliga finanser fortsatt stora utmaningar då pandemins effekter på ekonomin förväntas bli långsiktig. Grovt räknat ökar behoven av

välfärd med 1 procent per år den kommande tioårsperioden om alla ska få lika mycket välfärd som i dag.

För att möta de framtida utmaningarna är det viktigt att nyttja kommunens resurser effektivt och kunna prioritera. En avgörande faktor för kommunens ekonomi framöver är en fortsatt bra ekonomistyrning och en god budgetdisciplin. För att kunna parera avvikelser under året, är det viktigt att förbättra prognossäkerheten.

Kommunen har fortsatt hög investeringstakt och investeringarna uppgår till 179 mnkr. Soliditeten har förbättrats och uppgår till 16 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner. Förbättrad soliditet ökar på längre sikt generell kapaciteten att möta finansiella svårigheter.

Den höga investeringsnivån beräknas fortgå under de närmaste åren. Givet kommunens nuvarande resultatmål om 1 procent, medför högre investeringar kommande år en lägre självfinansieringsgrad, vilket kommer öka lånestocken väsentligt. Detta påverkar i sin tur resurserna till löpande drift inom verksamheterna eftersom räntekostnaderna kommer att ta en större andel av det totala budgetutrymmet i anspråk. För en långsiktigt hållbar ekonomi måste därför en ständig avvägning göras mellan önskvärd storlek på resultat och storlek på planerade investeringar. För att klara av att uppfylla kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett fortsatt arbete för att upprätthålla en ekonomi i balans och en mycket aktiv ekonomistyrning med handlingskraft.

Balanskravsresultat

Lagstiftaren har lagt ett golv eller en miniminivå för det finansiella resultatet, detta kallas för balanskravet. Balanskravet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Om kostnaderna för ett räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det anges när och på vilket sätt kommunen avser att göra den i lag (11 kap. 12§ kommunallagen (2017:725)) föreskrivna regleringen av det negativa resultatet. Om kommunfullmäktige har beslutat att en sådan reglering inte ska ske, ska upplysning lämnas om detta samt vilka synnerliga skäl som föreligger.

Ett uppfyllande av balanskravet är en grundförutsättning för en långsiktig, stabil finansiell utveckling och ett verktyg för att förhindra en negativ utveckling av kommunens ekonomi.

Prognosen för 2021 visar på ett resultat enligt balanskravet om 117 mnkr.

Balanskravsresultat (mnkr)	2021 prognos	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen (exklusive återförd reservering inom eget kapital)	118	139
Reducering av samtliga realisationsvinster	-1	-3
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	117	136
Reservering till resultatutjämningsreserv	0	-99
Balanskravsresultat	117	37

Falu Kommun har inga gamla underskott som ska återställas i enlighet med balanskravet. Prognosen för årets resultat innebär alltså att det inte har uppkommit några underskott som behöver regleras under kommande år.

Kommunfullmäktiges regelverk för reservering till resultatutjämningsreserv (RUR) anger att reservering kan medges om resultatet efter justeringar överstiger 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Avsättning till RUR beslutades i samband med fastställandet av årsredovisning för 2020.

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda	Per den 2021- 07-31	Varav män	Varav kvinnor	Per den 2020-12- 31	Varav män	Varav kvinnor
Hela kommunen	4 882	1 249	3 633	4 857	1 229	3 628
Kommunstyrelsen	538	195	343	764	269	495
Myndighetsnämnden ⁴	-	-	-	-	-	-
Miljö- och samhällsbyggnads- nämnden	128	56	72	120	54	66
Kultur- och fritidsnämnden	163	72	91	170	79	91
Barn- och utbildningsnämnden	1 953	454	1 499	2 007	477	1 530
Socialnämnden	893	252	641	584	139	445
Omvårdnadsnämnden	1 207	220	987	1 212	211	1 001

Personalöversikt

Den 31 juli 2021 hade kommunen 4 882 medarbetare (exklusive timavlönade), varav 3 633 kvinnor och 1 249 män. Antalet kvinnor i chefsbefattning uppgick till 73 procent vilket i stort speglar andelen kvinnor i kommunen men innebär en marginell minskning jämfört med föregående år.

Anställda i Falu kommun	2021- 07-31	Helår 2020	Helår 2019
Hela kommunen	4882	4857	4688
Antal tillsvidareanställda	4287	4274	4242
- Andel kvinnor (%)	76	76	77
- Andel män (%)	24	24	23
- Andel kvinnor deltid (%) ⁵	-	-	16
- Andel män deltid (%)	-	-	8
Antal visstidsanställda	596	394	524
- Andel kvinnor (%)	65	68	64
- Andel män (%)	35	32	36
- Andel kvinnor deltid (%)	-	-	17
- Andel män deltid (%)	-	-	15

⁴ Myndighetsnämndens personal ingår i miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen vilket gör att de redovisas hos miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

⁵ Andel kvinnor/män med deltidstjänster kan inte genereras till årets delårsrapport.

Anställningsformer	2021-07-31	Helår 2020	Helår 2019
Antal tidsbegränsade anställningar	596	394	573
Antal timavlönade	1883	2341	1309
Antal årsarbetare ⁶	4594	4658	4588
Andel kvinnor i chefsbefattning av totala antalet chefer (%)	74	76	76

En friskare arbetsplats

Coronasituationen har precis som föregående år haft en omfattande påverkan på flera verksamheter i form av bland annat omdisponering av uppdrag, förändrade arbetssätt och ökade sjukskrivningar inom delar av verksamheterna. Precis som föregående år har fokus i arbetsmiljöarbetet legat på att skydda medarbetare, kunder, brukare, elever och andra Falubor mot smitta samt att ha en rimlig arbetsbelastning. Medarbetarna har uppmanats att stanna hemma vid minsta symptom vilket har inneburit att det stundtals varit mycket hög sjukfrånvaro inom vissa verksamheter. Inom andra verksamheter har sjukfrånvaron varit på samma låga nivå som tidigare år. Under första halvåret har sjukfrånvaron totalt sett minskat jämfört med föregående år. En trolig orsak är att verksamheter med medarbetare som haft möjlighet att arbeta hemifrån har kunnat fortsätta göra det även vid lättare symptom på sjukdom. På andra håll har sjukfrånvaron varit högre än tidigare år på grund av restriktionerna om att stanna hemma vid minsta tecken på sjukdom. Barn- och utbildningsnämnden och omvårdnadsförvaltningens verksamheter har

exempelvis haft omfattande personalfrånvaro att hantera även om sistnämnda verksamhet minskat sjukfrånvaron i år jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron har även påverkats negativt i samband med att vaccinationerna påbörjades då många medarbetare fått symptom i samband med detta. I sammanhanget är det även värt att nämna att frånvaron har påverkats av att vård av barn har ökat som en konsekvens av pandemin.

Under första halvåret har Falu kommun blivit antagen till ett projekt som är en satsning på arbetshälsan där omvårdnadsförvaltningen kommer få ta del av Suntarbetslivs⁷ resursteam som ska hjälpa till med arbete kring arbetshälsa. Arbetet planeras att påbörjas under senhösten.

Arbete har pågått med anledning av den i september planerade Hälsoveckan som arrangeras för första gången i Falu kommun.

Sjukfrånvaron den 31 juli uppgick till 6,81 procent vilket är en minskning jämfört med samma period 2020 som redovisade en sjukfrånvaro på 8,48 procent.

⁶ Årsarbetare redovisas endast för de som är tillsvidareanställda.

⁷ Suntarbetsliv bildades av arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer med uppdrag att bidra till friska arbetsplatser inom kommuner, regioner och kommunala bolag.

Sjukfrånvaro (%) ⁸	2021-07-31	2020-12-31
Total sjukfrånvaro	6,81	10,05
Långtidssjukfrånvaro (> 59 dagar)	27,69	20,7
Sjukfrånvaro män	5,11	7,7
Sjukfrånvaro kvinnor	7,41	11,5
Anställda - 29 år	7,37	11,7
30-49 år	6,38	10,2
50 år -	7,13	10,4

Personal- och kompetensförsörjning

Falu kommun står mitt i en stor kompetensförsörjningsutmaning. Utmaningen innebär kortfattat att allt färre i arbetsför ålder ska försörja allt fler. Dalarna och Falu kommun påverkas särskilt hårt då en stor andel av befolkningen inte längre arbetar. Målet med organisationens kompetensförsörjningsarbete är att utifrån kommunens uppdrag kunna erbjuda våra medborgare en god service. Kommunen behöver fortsätta att prioritera och utveckla en mängd olika personalrelaterade frågor såsom den gemensamma arbetsmiljön, det goda ledarskapet och medarbetarskapet. Falu kommun har höga ambitioner att vara en attraktiv arbetsgivare som attraherar, utvecklar och behåller kompetens.

Med anledning av det ansträngda läget kopplat till pandemin har det generellt varit utmanande att bedriva utvecklingsaktiviteter kopplat till kompetensförsörjningen på lång sikt. Exempel på aktiviteter som varit aktuella under året är att säkra kompetenstillgången av läraraspiranter genom samverkan med Högskolan Dalarna. Äldreomsorgslyftet har varit en del i arbetet med att öka kompetensen hos omvårdnadsförvaltningens medarbetare. Den innebär att ej utbildad personal, på arbetstid, får utbildning till vårdbiträde eller undersköterska.

Några nya chefer i ledande positioner har anställts under året: förvaltningschef för

omvårdnadsförvaltningen, HR-chef och lönechef.

I årets löneöversyn gjordes särskilda lönesatsningar på bristyrken utifrån ett kompetensförsörjningsperspektiv. Enhetschefer (verksamma inom omvårdnadsförvaltningen, arbetslivs- och socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen), särskilt yrkesskickliga sjuksköterskor, biträdande rektorer, psykologer och ett fåtal gatuingenjörer var bland de prioriterade grupperna.

En positiv effekt av pandemin är påskyndandet av den digitaliseringsresa som synliggör andra metoder och kommunikationsvägar, vilka kan vara gynnsamma ur exempelvis perspektiven kompetensförsörjning och friskare arbetsplatser.

Samtliga månadsanställda medarbetare fick ett Falukort i sommarpresent som tack för sina insatser under den hektiska våren och försommaren. Falukortet valdes för att det passar alla och för att främja den lokala handeln.

Ledarutveckling

Falu kommun är Faluns största arbetsgivare. För att kunna göra det, krävs rätt förutsättningar i form av goda ledare och en bra arbetsmiljö. En ständig utveckling av

⁸ Lagkrav gör att det har förändrats hur sjukfrånvaron ska rapporteras. Långtidsfrånvaron (>59 dagar) beräknas på andelen sjukfrånvaro av totala sjukfrånvaron, samt att uppställningen av åldersindelningen är förändrad till större intervall. Detta har nu implementerats i det nya personalsystemet.

kommunens ledarskap är därför ett viktigt och prioriterat område. Kommunen genomför ledarprogram för både nya och mer erfarna chefer. En långsiktig satsning finns genom ett aspirantprogram för att identifiera och utbilda ledartalanger för framtiden. Även en mängd utbildningar inom HR-området erbjuds fortlöpande. Förutom detta erbjuds samtliga chefer ett chefsstöd i form av individuell coaching.

Personalsystem

Under förra året byttes personalsystemet HR plus ut till Personec P vilket nu är i drift. Projektet avslutades i början av året. Arbete pågår fortfarande med implementeringen av systemet.

Kommunkoncernen

Medeltal anställda	2021-08-31			2020-12-31		
	Medeltal anställda	Varav män	Varav kvinnor	Medeltal anställda	Varav män	Varav kvinnor
Kopparstaden AB	121	83	38	116	81	35
Falu Energi & Vatten (koncern)	208	148	60	211	150	61
Lugnet i Falun AB	7	6	1	8	7	1
Totalt Falu Stadshus koncern	336	237	99	335	238	97
Räddningstjänsten Dala Mitt	395	372	23	404	376	28

Kopparstaden AB

Frisknärvaron rullande 12 mån var 95,70 procent vilket är något lägre än målet för 2021 på 96 procent.

Sjukfrånvaron är 5,01 procent att jämföra med 4,60 procent motsvarande period 2020. Arbetet med hur arbetet ska utföras efter pandemin har påbörjats. Möjlighet till distansarbete, mötesstruktur, utformning av kontor med mera är under diskussion.

Falu Energi & Vatten (koncern)

Kompetensförsörjning är en viktig förutsättning för att bolaget ska utvecklas i önskad riktning. Ett aktivt arbete pågår för att ny och befintlig kompetens används på bästa sätt.

De åtgärder som vidtagits för att hantera covid-19 har fallit väl ut, sjuktalen har varit i nivå med tidigare år. Större delen av kontorspersonalen har fortsatt att arbeta

hemifrån för att minska risk för smitta bland de vars arbeten inte gör hemarbete möjligt. Med anledning av Folkhälsomyndighetens aviserade lättnad i restriktionerna planeras det för en kontrollerad återgång till arbetsplatsen.

Lugnet i Falun AB

Sjukfrånvaron är under delåret nästintill obefintlig trots rådande förhållanden med en pågående pandemi.

Styrelsen har rekryterat en ny verkställande direktör till bolaget, som beräknas tillträda sin tjänst i mitten av december 2021.

Räddningstjänsten Dala Mitt

Det finns ett stort intresse att söka till de tjänster som annonserats ut av RDM. Vad gäller rekrytering av deltidsbrandmän är läget oförändrat svårt vilket till stor del orsakas av möjligheterna till ett ordinarie arbete på orterna där deltidsstationerna är belägna.

Förväntad utveckling

Förutsättningarna för en stark svensk konjunkturuppgång ser fortsatt goda ut. Den snabba uppgången i BNP för Sveriges del kommer troligtvis att fortsätta även under 2022 och svensk ekonomi antas röra sig mot ”normalkonjunktur” 2023–2024. Framförallt för delar av tjänstesektorn återstår fortfarande betydande återhämtning. Man ska absolut inte dra några förhastade slutsatser och blåsa faran över gällande pandemin, men det finns ändå goda skäl att se optimistiskt på framtiden. Även om vaccinationstempot av olika skäl går ner på sina håll fortsätter de hittills mycket framgångsrika programmen att rulla och därmed nås gradvis en allt högre motståndskraft mot virusen på global nivå.

Uppgången för antalet sysselsatta ser ut att bli betydligt trögare än den för BNP. I första hand kommer arbetstiderna nu att stiga för de som redan jobbar, samtidigt som olika typer av frånvaro sannolikt kommer att minska. Matchningen mellan utbud och efterfrågan gällande de arbetslösas kvalifikationer är också svag. Även om sysselsättningsgraden ser ut att vara på god väg mot nivån före krisen kan man alltså inte räkna med någon nedgång i andelen arbetslösa i närtid. Skatteunderlaget beräknas inte räcka till att finansiera en ökande kommunal verksamhetsvolym i samma utsträckning som under den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen nu större. Att kommunernas ekonomi för närvarande är stark är en följd av de stora tillfälliga tillskotten och den unika situationen. På sikt faller nivån på statsbidragen och kommunernas ekonomiska utmaning framträder allt tydligare ju längre framåt i tiden kalkylerna sträcker sig.

Trycket från demografin syns också i form av rekordstora investeringsbehov och ökade låneskulder. För kommunsektorn handlar det mycket om att bygga nya skolor och äldreboenden och vi ser nu en snabb ökning av andelen nya lokaler i kommunens fastighetsbestånd. Då lokalkostnaderna som regel är väsentligt högre för nya lokaler jämfört med befintliga kommer de att ta en allt större del av

driftbudgeten i anspråk. Kommunens ekonomiska utrymme för att bedriva verksamhet kan därför bli väldigt begränsat på sikt. Det är viktigt att investeringarna hanteras på ett strategiskt och långsiktigt sätt. Det är också viktigt att stämma av hur förändringarna i SCB:s senaste befolkningsprognos slår igenom i kommunens planering – inte minst gällande investeringarna.

Välfärdens kompetensförsörjning är en av det kommande decenniets viktigaste frågor för Sveriges kommuner och regioner, främst till följd av att andelen äldre personer i behov av samhällets stöd ökar i snabbare takt än andelen personer i arbetsför ålder. Kompetensförsörjningsutmaningen innebär att ytterligare fokus behöver riktas mot att ta vara på befintliga medarbetares kompetens och att arbeta strategiskt med omställning. Inte minst kommer det att krävas en omställning till en allt mer digitaliserad välfärd.

Förutsättningarna för och efterfrågan på digitala lösningar har överlag ökat kraftigt den senaste tiden. Av den anledningen har Falu kommun under året påbörjat de kommunövergripande digitaliseringsprojekten Kundcentrerad ärendehantering och Datadriven kommun. Dessa båda projekt syftar till att bygga en grundstruktur för kommunens fortsatta digitaliseringsarbete. Baserat på den nationella digitaliseringsstrategi för skolväsendet som regeringen beslutat om har barn- och utbildningsförvaltningen i samverkan med IT-avdelningen också initierat utarbetandet av en lokal digitaliseringsstrategi för det kommunala skolväsendet. Syftet med strategin är att skapa ett långsiktigt och hållbart arbete med digitaliseringen av den kommunala skolan i Falu kommun.

Kommunens arbete med att möta klimatförändringar och ställa om till ett mer hållbart samhälle fortsätter. Det ska bli tydligare för medborgare, politiker och medarbetare inom Falu kommun hur samtliga förvaltningar arbetar för att uppnå de mål som kommunfullmäktige har beslutat kopplat till

Agenda 2030. Fem processledare, en för varje målområde, har från och med september i år getts i uppdrag att på halvtid stötta förvaltningarna i att identifiera effektiva aktiviteter och synergier mellan verksamheterna som bidrar till målpuppfyllelse. För att kommunicera med och fånga upp Falubornas synpunkter planeras också olika typer av dialoger kopplat till målområdena.

Den nya socialtjänstlag som förväntas träda i kraft under 2023 ställer större krav på kommunerna bland annat gällande det förebyggande arbetet, tillgänglighet och möjligheter till insatser utan biståndsbeslut. Mycket i lagförslaget förväntas bidra till ökad kvalitet i verksamheten och förbättringar för kommuninvånarna. Det kommer dock att krävas ett omfattande arbete och resurser för att anpassa berörda verksamheter till den nya lagstiftningen. Den ökade psykiska ohälsan i samhället förväntas också ge volymökningar inom socialtjänsten. Utöver det finns en risk för ökat socioekonomiskt utanförskap till följd av pandemin, vilket kan driva upp volymerna ytterligare.

Kommande år väntar också stora förändringar inom arbetsmarknadssektorn. Frånvaron av Arbetsförmedlingen och myndighetens nya inriktning skapar hinder för samverkan och ökar risken för sämre service till kommunens invånare. Utsatta grupper har svårare att komma i kontakt med myndigheten, vilket på sikt kan medföra att kommunens kostnader för arbetsmarknadsinsatser och lönestöd ökar.

Den 1 januari 2021 trädde den nya tjänstemannaorganisationen i kraft och implementeringsarbetet fortgår. Omorganisationen berör tidigare socialförvaltningen, kommunstyrelseförvaltningens tidigare sektor AIK, barn- och utbildningsförvaltningen samt omvårdnadsförvaltningen. Förändringen förväntas leda till utvecklad, förbättrad samverkan och effektivare nyttjande av resurser. På lång sikt förväntas den också bidra till minskat inflöde till barn- och familjesektionen och till att kommunens utbetalningar av ekonomiskt bistånd fortsätter att minska.

Resultaträkning

mnr

	Not	2021-01-01 -2021-08-31	2020-01-01 -2020-08-31	Prognos 2021-12-31	Budget 2021-12-31
Verksamhetens intäkter	2, 3	457	458	650	550
Verksamhetens kostnader	4, 5	-2 730	-2 660	-4 216	- 4 100
Av- och nedskrivningar	6, 3	-99	-103	-155	-158
Verksamhetens nettokostnader		-2 372	-2 305	-3 722	-3 708
Skatteintäkter	7	2 037	1 953	3 050	2 971
Generella statsbidrag och utjämning	8, 3	522	522	783	768
Verksamhetens resultat		187	170	111	31
Finansiella intäkter	9	14	15	24	24
Finansiella kostnader	10	-9	-12	-17	-17
Resultat efter finansiella poster		192	173	118	38
Periodens resultat		192	173	118	38
Upplösning reservering pensionskostnader	11	1	2	2	2
Årets resultat inklusive upplösning		193	175	120	40

Balansräkning

mnkr

	Not	2021-08-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	12	13	5
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	2 702	2 635
Maskiner och inventarier	14	142	136
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	15, 16	869	782
Summa anläggningstillgångar		3 726	3 558
Omsättningstillgångar			
Förråd	17	2	2
Fordringar	18	312	307
Kassa och Bank	19, 20	275	269
Summa omsättningstillgångar		589	578
SUMMA TILLGÅNGAR		4 315	4 136
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	21		
Eget kapital			
Balanserat resultat		1 511	1 469
Balanserat resultat, reservering		16	16
Balanserat resultat, resultatutjämningsreserv		99	0
Årets resultat inklusive återförd reservering		193	141
Summa eget kapital		1 819	1 626
Avsättningar			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	22	258	241
Andra avsättningar	23	31	31
Summa avsättningar		289	271
Skulder			
Långfristiga skulder	24	1 353	1 258
Kortfristiga skulder	25	854	981
Summa skulder		2 207	2 239
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		4 315	4 136

Balansräkning

Mnkr

	Not	2021-08-31	2020-12-31
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER	26		
Panter och därmed jämförliga säkerheter			
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar		1 259	1 257
		1 259	1 257
Ansvarsförbindelser			
Övriga ansvarsförbindelser		3 928	3 805
Summa panter och ansvarsförbindelser		5 187	5 062

Kassaflödesanalys

mnkr

	<i>Not</i>	2021-01-01 -2021-08-31	2020-01-01 -2020-08-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		192	173
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Justering för ej likviditetspåverkande poster	27	120	115
Övriga likviditetspåverkande poster	28	-5	-5
Poster som redovisas i annan sektion	29	-1	-2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		306	281
Ökning/minskning förråd och varulager		0	1
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-5	-4
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-128	72
Kassaflöde från den löpande verksamheten		173	350
Investeringsverksamheten			
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-1	0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-178	-239
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1	3
Erhållet investeringsbidrag		11	0
Utlåning till kommunkoncernföretag		-85	-130
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-252	-366
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		85	180
Ökning övriga långfristiga skulder		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		85	180
Årets kassaflöde		6	164
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		269	197
Likvida medel vid årets slut	19	275	361

Noter

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20% inflytande i. Under året har inga förändringar skett i kommunkoncernens sammansättning.

Den nya lagstiftningen samt RKR R17 ställer inte krav på sammanställd redovisning i delårsrapporten, därav upprättas inte någon sammanställd redovisning i denna delårsrapport. Istället redovisas delårsresultat samt helårsprognos för respektive koncernbolag samt resultat- och balansräkning för de kommunala koncernföretagen, utan elimineringar. De bolag som är undantagna från sammanställd redovisning i årsbokslutet är även exkluderade i delårsbokslutet.

En fullständig sammanställd redovisning upprättas i samband med årsbokslut.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller i kassaflödesrapporten.

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 mnkr. Från och med 2019 redovisas kommunens realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar samt intäkter från gatukostnads- och exploateringsersättningar som jämförelsestörande.

INTÄKTER

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s augustiprognos i enlighet med rekommendation RKR R2 Intäkter. Kommunalskatten periodiseras, vilket innebär att kommunen i bokslutet har bokfört en preliminär slutavräkning för 2020 och periodens del av preliminär slutavräkning för 2021.

Redovisning av statsbidrag

Redovisning av statsbidrag sker i enlighet med RKR R2 Intäkter, vilket innebär att det redovisas enligt det aktuella bidragets villkor och restriktioner. Ett villkorat bidrag eller kostnadsersättning intäktsredovisas i takt med att villkoren bedöms vara uppfyllda och det bedöms säkert att bidraget kommer att erhållas.

Övriga intäkter

Försäljning av varor och tjänster redovisas vid leverans till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning. Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande: Hyresintäkter i den period uthyrningen avser, ränteintäkter i enlighet med effektiv avkastning samt erhållen utdelning när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Den nya rekommendation RKR R2 Intäkter anger att gällande exploateringsersättning, gatukostnadsersättning och investeringsbidrag så kan periodisering via balansräkningen endast ske vid offentliga bidrag. Det innebär att övriga bidrag och ersättningar ska resultatföras när tillgången är färdigställd och tagen i bruk, och då kommunen fullgjort sina åtaganden gentemot motparten.

KOSTNADER

Avskrivning immateriella tillgångar

Avskrivning av immateriella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. De avskrivningstider som tillämpas är fem år samt sju år. Den längre avskrivningstiden motiveras av att det nya intranätet är konstruerat för att vara i bruk längre än sju år.

Avskrivning maskiner och inventarier

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden. Följande avskrivningstider tillämpas: 3, 5, 10, 20, 33 år.

Avskrivningar mark, byggnader och tekniska anläggningstillgångar

Från och med 2015 tillämpas komponentavskrivning för kommunens förvaltningsfastigheter. Avskrivningarna beräknas då separat för komponenter där skillnaden i förbrukningen bedömts vara väsentlig. För fritidsanläggningar, gator och vägar används fortfarande linjär avskrivning för hela anläggningarna. Avskrivning görs då för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Avskrivningsmetod - komponentavskrivning Komponenter har beräknats separat på större byggnader inom respektive fastighet. Byggnaderna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består av flera komponenter vars nyttjandeperiod

varierar. Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

- Stomme, 50 år
- Stomkompletteringar., innerväggar, m.m., 20-40 år
- Installationer; värme, el, VVS, ventilation mm, 20-40 år
- Yttre ytskikt; fasader, yttertak mm, 20-30 år
- Inre ytskikt, maskinell utrustning mm, 10-15 år

Avskrivningsmetod - linjär avskrivning

På fritidsanläggningar, gator och vägar tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 25, 33, 50 år. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden. Individuella bedömningar av nyttjandeperioden kan förekomma, vilken därmed kan avvika från kommunens normala avskrivningstider. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, tekniskskiften, organisationsförändringar). Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid om den bedöms vara kortare.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Långfristiga skulder

Kommunen har, i avsikt att sprida ränterisken i lånestocken, löpande förfall av externa lån, vilket innebär att lånen sätts om regelbundet med relativt korta intervall. Lån som ska sättas om betraktas som långfristiga. Endast lån som inte kommer att sättas om har i redovisningen hanterats som kortfristiga.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS21. Pensionsåtaganden för anställda i företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFNAR 2012:1 (K3). För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att

leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. I 2010 års bokslut gjordes reservering för delar av pensionsåtagandet, vilket intjänades före 1998, inom kommunens eget kapital. Reserveringen är avsedd att täcka delar av kostnadsökningen för den så kallade "bromsen" under kommande år.

Den särskilda löneskatten på pensionskostnaden har periodiserats. 2021 års löneskatt för perioden belastar resultatet.

Semesterlöneskuld

I delårsbokslutet har semesterlöneskuldens säsongsvariation en resultatpåverkande effekt. Under vårmånaderna byggs semesterlöneskulden upp och semesteruttaget är stort under sommaren och bidrar till en minskad semesterlöneskuld som åter byggs upp genom nytt intjänande resten av året, därav den relativt höga förbrukningen under perioden.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	2021-01-01 -2021-08-31	2020-01-01 -2020-08-31
Försäljningsintäkter	23	25
Taxor och avgifter	90	85
Hyror och arrenden	51	52
Bidrag	196	184
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	78	80
Gatukostnads- och exploateringsersättningar	18	30
Realisationsvinster	1	3
Summa verksamhetens intäkter	457	458

Not 3 Jämförelsestörande poster

	2021-01-01 -2021-08-31	2020-01-01 -2020-08-31
Gatukostnads- och exploateringsersättningar	18	30
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	1	1
Erhållet statsbidrag ersättning merkostnader covid-19	19	0
Förväntat statsbidrag ersättning merkostnader covid-19	0	22
Ersättning för höga sjuklönekostnader	16	24
Kostnader för sjuklöner, som ersatts av staten	-16	-24
Statsbidrag för stärkt välfärd	0	72
Lägre skatteintäkter på grund av konjunkturedgång	0	-28
Coronarelaterade kostnader	-28	-36
Nedskrivning, ändrad uppskattning och bedömning	0	-8
Ändrat livslängdsantagande i pensionsberäkning, ändrad uppskattning och bedömning	-13	0
Summa jämförelsestörande poster	-3	53

Not 4 Verksamhetens kostnader

	2021-01-01 -2021-08-31	2020-01-01 -2020-08-31
Löner och sociala avgifter	-1 457	-1 429
Pensionskostnader	-148	-130
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-5	-6
Bränsle, energi och vatten	-35	-34
Köp av huvudverksamhet	-544	-532
Lokal- och markhyror	-110	-113
Lämnade bidrag	-116	-114
Övriga kostnader	-315	-3032
Summa verksamhetens kostnader	-2 730	-2 660

Not 5 Revisionskostnader

	2021-01-01 -2021-08-31	2020-01-01 -2020-08-31
Kostnad för räkenskapsrevision		
Sakkunnigt biträde	-0,0	-0,1
Förtroendevalda	-0,0	-0,1
Total kostnad för räkenskapsrevision	-0,0	-0,2
Kostnad för övrig revision		
Sakkunnigt biträde	-1,0	-1,0
Förtroendevalda	-0,2	-0,3
Total kostnad för övrig revision	-1,2	-1,3
Total kostnad revision	-1,2	-1,5

Not 6 Av- och nedskrivningar

	2021-01-01 -2021-08-31	2020-01-01 -2020-08-31
Avskrivning immateriella tillgångar	-2	-1
Avskrivning byggnader och anläggningar	-76	-73
Avskrivning maskiner och inventarier	-21	-21
Nedskrivningar	0	-8
Summa avskrivningar	-99	-103

Not 7 Skatteintäkter

	2021-01-01 -2021-08-31	2020-01-01 -2020-08-31
Preliminär kommunalskatt	1 995	1 980
Preliminär slutavräkning innevarande år	30	-15
Slutavräkningsdifferens föregående år	12	-13
Summa skatteintäkter	2 037	1 953

Not 8 Generella statsbidrag och utjämning

	2021-01-01 -2021-08-31	2020-01-01 - 2020-08-31
Inkomstutjämningsbidrag	316	315
Kostnadsutjämningsbidrag/-avgift	-39	-40
Regleringsbidrag	118	41
Generella statsbidrag	5	79
LSS-utjämning	20	13
Kommunal fastighetsavgift	89	84
Införandebidrag	13	30
Summa generella statsbidrag och utjämning	522	522

Not 9 Finansiella intäkter

	2021-01-01 -2021-08-31	2020-01-01 -2020-08-31
Utdelning på aktier och andelar	2	3
Borgensavgifter koncernbolag	7	7
Ränteintäkter från koncernbolag	4	5
Resultatandel från andel i kommanditbolag	1	0
Summa finansiella intäkter	14	15

Not 10 Finansiella kostnader

	2021-01-01 -2021-08-31	2020-01-01 -2020-08-31
Räntekostnader	-6	-7
Ränta på pensionsavsättningar	-3	-4
Övriga finansiella kostnader	0	-1
Summa finansiella kostnader	-9	-12

Not 11 Upplösning reservering för pensionskostnader

2010 gjordes en reservering inom eget kapital för att täcka ökade pensionskostnader för den så kallade "Bromsen" som slog till 2010 och som kommer att innebära ökade pensionskostnader för kommunen under många år framöver.

	2021-01-01 -2021-08-31	2020-01-01 -2020-08-31
Upplösning för ökade pensionskostnader	1	2
Summa	1	2

Not 12 Immateriella anläggningstillgångar

	2021-08-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	24	23
Årets inköp	1	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Omklassificeringar	8	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	33	23
Ingående avskrivningar	-14	-13
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-2	-1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-16	-14
Ingående avskrivningar	-4	-4
Årets nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4	-4
Utgående redovisat värde	13	5

Not 13 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	2021-08-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 878	3 502
Försäljningar/utrangeringar	-7	-15
Omklassificering från pågående nyanläggningar	299	391
Omklassificering till investeringsbidrag	0	0
Omklassificering till inventarier	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 170	3 878
Ingående avskrivningar	-1 652	-1 552
Försäljningar/utrangeringar	6	12
Omklassificeringar	0	0
Årets avskrivningar	-76	-112
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 723	-1 652
Ingående nedskrivningar	-52	-44
Årets nedskrivningar	0	-8
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-52	-52
Pågående nyanläggningar		
Ingående balans	461	407
Årets utgifter	178	454
Intäktsfört till resultaträkningen	1	10
Avskrivningar	0	-1
Under året genomförda omfördelningar	-334	-433
Investeringsbidrag	0	0
Omklassificering förutbetalad exploateringsersättning	0	20
Omklassificering till investeringsbidrag	0	4
Utgående balans	306	461
Utgående redovisat värde	2 702	2 635
Avskrivningstid (år)	10-50	10-50
Genomsnittlig avskrivningstid (år)	32,7	20,7

Not 14 Maskiner och inventarier

	2021-08-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	443	408
Försäljningar/utrangeringar	-3	-7
Omklassificering från pågående nyanläggningar	27	42
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	467	443
Ingående avskrivningar	-306	-281
Försäljningar/utrangeringar	3	7
Årets avskrivningar	-21	-32
Utgående ackumulerade avskrivningar	-324	-306
Ingående nedskrivningar	-1	-1
Årets nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1	-1
Utgående redovisat värde	142	126
Avskrivningstid	3-33 år	3-33 år
Genomsnittlig avskrivningstid (år)	7,6	5,1

Not 15 Finansiella anläggningstillgångar

	2021-08-31	2020-12-31
Aktier i koncernföretag	14	14
Långfristig fordran och utlåning koncern	825	740
Bostadsrätter	0	0
Övriga aktier och andelar	11	11
FH Lugnet KB resultatandel	18	17
Redovisat värde vid årets slut	869	782

Not 16 Finansiella anläggningstillgångar

	2021-08-31	2020-12-31
Övriga aktier och andelar		
Ingående värde	11,3	4,4
Tillkommande andelar	0,0	7,5
Avgående andelar	0,0	-0,6
Utgående värde	11,3	11,3
<i>Innehavet av övriga aktier och andelar utgörs av följande:</i>		
Övriga aktier	0,6	0,6
Andelskapital i Dala Vindkraft EF	1,6	1,6
Andelskapital i Kommuninvest EF	9,1	9,1
Summa	11,3	11,3
Aktier i koncernföretag		
Ingående värde	14,2	14,2
Utgående värde	14,2	14,2
<i>Innehavet av aktier i koncernföretag utgörs av följande innehav:</i>		
Falu P	0,1	0,1
Falu Stadshus AB	0,5	0,5
Dala Airport AB	3,5	3,5
Visit Södra Dalarna AB	0,0	0,0
Västra Falun Fastighets AB	0,1	0,1
Frauenzimmer AB	10,0	10,0
Summa	14,2	14,2
Långfristiga fordringar		
Ingående värde	740,0	577,5
Tillkommande fordringar	85,0	170,0
Avgående fordringar	0,0	-7,5
Utgående värde	825,0	740,0
<i>Långfristiga fordringar utgörs av följande:</i>		
Utlämnade lån, övriga	0,6	0,6
Utlämnade lån, koncernföretag	825,0	740,0
Värdereglering långfristiga fordringar	-0,6	-0,6
Summa	825,0	740,0
Bostadsrätter		
Ingående värde	0,2	0,2
Sålda bostadsrätter	0,0	0,0
Utgående värde	0,2	0,2
Resultatandelar		
Ingående värde	16,6	15,5
Årets resultatandel FH Lugnet KB	1,3	1,1
Utgående värde	17,9	16,6
Totalsumma	868,6	782,3

Not 17 Förråd m.m.

	2021-08-31	2020-12-31
Exploateringsmark	2	2
Redovisat värde vid årets slut	2	2

Not 18 Fordringar

	2021-08-31	2020-12-31
Kundfordringar	9	33
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	114	84
Mervärdskattefordringar	36	47
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	27	0
Kommunal fastighetsavgift	101	93
Tomtlikvider	1	3
Fordringar för statsbidrag	18	35
Övriga kortfristiga fordringar	6	12
Redovisat värde vid årets slut	312	307

Not 19 Kassa och bank

	2021-08-31	2020-12-31
Kassa	0	0
Bank	7	6
Koncernkonto	268	263
	275	269

Not 20 Specifikation koncernkonto

	2021-08-31	2020-12-31
Koncernkonto i Swedbank		
Falu kommun	13	99
Falu Energi & Vatten AB	109	30
Falu Elnät AB	61	29
Kopparstaden AB	90	85
Kopparstaden Förvaltning AB	0	0
Falu Stadshus AB	17	8
Frauenzimmer AB	0	0
Förvaltningsbolaget Högskolefastigheten Lugnet KB	-19	4
Västra Falun Fastighets AB	4	4
Lugnet i Falun AB	-8	4
	268	263

Not 21 Eget kapital

	2021-08-31	2020-12-31
Eget kapital		
Ingående eget kapital	1 610	1 469
Avsättning till resultatutjämningsreserv	-99	0
Resultatutjämningsreserv	99	0
Reservering för pensionskostnader "Bromsen"	16	18
Ianspråktagande reservering pensioner "Bromsen"	-1	-2
Återföring reservering pensionskostnader	1	2
Årets resultat	192	139
Utgående eget kapital	1 819	1 626
<i>Årets resultat inklusive återförd reservering</i>	193	141

Not 22 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2021-08-31	2020-12-31
Avsatt till pensioner		
Pensionsbehållning	2	2
Förmånsbestämd/kompletterande pension	182	167
Särskild avtalspension	1	1
Visstidspensioner	0	0
Pension till efterlevande	5	5
PA-KL pensioner	18	19
Löneskatt	50	47
Summa avsatt till pensioner	258	241
Summa avsatt till pensioner		
Antal visstidsförordnanden		
Politiker	2	2
Tjänstemän	8	8
Ingående avsättning	241	227
Nyintjänad pension	4	10
Ränte- och basbeloppsuppräknings	2	5
Övrigt	4	3
Ändring av grunder	10	0
Årets utbetalningar	-6	-7
Förändring av löneskatt	3	3
Utgående avsättning	258	241
Utredningsgrad	98%	98%

Utredningsgrad: den del av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställning.

Not 23 Andra avsättningar

	2021-08-31	2020-12-31
Avsättning för parkeringsanläggning		
Redovisat värde vid periodens början	12	12
Utgående avsättningar	12	12
Avsatt för sluttäckning deponi		
Redovisat värde vid årets början	19	0
Nya avsättningar	0	19
Ianspråktaga avsättningar	0	0
Utgående avsättning	19	19
Summa andra avsättningar	31	31

Not 24 Långfristiga skulder

	2021-08-31	2020-12-31
Ingående låneskuld	1 200	1 030
Nyupplåningar under året	85	170
Årets amortering	0	0
Utgående låneskuld	1 285	1 200
Långfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut	460	460
Förmedlade lån till de kommunala bolagen	825	740
Summa	1 285	1 200
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år		
Investeringsbidrag	49	39
återstående antal år (vägt snitt) 26 år		
Förutbetalad gatukostnadsersättning	19	19
Summa förutbetalda intäkter	68	58
Summa långfristiga skulder	1 353	1 258
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut	2021-08-31	2020-12-31
Genomsnittlig ränta	0,5%	0,5%
Genomsnittlig räntebindningstid	3,7 år	2,7 år
Lån som förfaller inom (mnkr):		
1 år	50	100
2-4 år	210	260
5 år eller senare	200	100
Marknadsvärden ränteswappar		

FINANSIELLA RAPPORTER

Säkrad låneskuld, egna lån	0	0
Marknadsvärde ränteswappar 3MSTIBOR	0	0
Förändringar under året:		
Säkrad låneskuld, förmedlade lån	270	270
Marknadsvärde ränteswappar 3MSTIBOR	-1	+2
Årets räntekostnad för förmedlade lån har i jämförelse med att låna mot tremånadersränta gett en räntekostnadsökning om 1,6 mnkr.		

Not 25 Kortfristiga skulder

	2021-08-31	2020-12-31
Skulder till koncernföretag	282	164
Leverantörsskulder	173	255
Moms och punktskatter	0	0
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	39	40
Förutbetalda skatteintäkter	1	82
Skulder för statsbidrag	47	9
Övriga kortfristiga skulder	10	10
Upplupna personalkostnader	207	307
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	95	114
Summa kortfristiga skulder	854	981

Not 26 Ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna och som inte heller har täckning i pensionsstiftelses förmögenhet.

	2021-08-31	2020-12-31
Ingående pensionsförpliktelse	1 257	1279
<i>Nya förpliktelser och förändringar under året:</i>		
Ränte- och basbeloppsuppräknningar	15	30
Ändring av grunder	27	0
Övrig post	2	13
Årets utbetalningar	-42	-61
Förändring av löneskatt	0	-4
Utgående pensionsförpliktelse	1 259	1 257

FINANSIELLA RAPPORTER

Ansvarsförbindelser för pensionsförpliktelser

Intjänad pensionsrätt	825	818
Livränta	30	30
Utgående pension till efterlevande	19	21
PA-KL pensioner	129	133
Löneskatt 24,26 %	244	243
Visstidspension, förtroendevalda	10	10
Löneskatt vistidspension, förtroendevalda	2	2
Summa	1 259	1 257

Övriga ansvarsförbindelser

Kommunal borgen bostadsbolag Kopparstaden AB	1 320	1 282
Kommunal borgen övriga kommunal helägda bolag	2 538	2 453
Kommunal borgen för delägda bolag	2	2
Föreningar och organisationer	68	68
Summa	3 928	3 805

<i>Varav lån hos Kommuninvest</i>	<i>3 625</i>	<i>3 490</i>
-----------------------------------	--------------	--------------

Falu kommun har i september 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 293 kommuner och regioner som var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening 31 augusti 2021 har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Falu kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per den 30 juni 2021 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 532 635 mnkr och totala tillgångar till 547 145 mnkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 4 584 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 4 701 mnkr.

Borgen för leasingavtal mellan Falu Energi & Vatten AB och Handelsbanken Finans AB (publ) avseende kraftvärmeverk (KVV 2) på Ingarvet i Falun löper t.o.m. 31 december 2021.

Not 27 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	2021-08-31	2020-08-31
Avskrivningar	99	95
Nedskrivningar	0	8
Utrangeringar	0	1
Avsatt till pensioner	23	13
Resultatandel Lugnet KB	1	0
Upplösning offentliga investeringsbidrag	-1	-1
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-2	-1
Summa	120	115

Not 28 Övriga likviditetspåverkande poster som hör till den löpande verksamheten

	2021-08-31	2020-08-31
Utbetalning av avsättningar för pensioner	-5	-5
Summa	-5	-5

Not 29 Poster som redovisas i annan sektion

	2021-08-31	2020-08-31
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-1	-2
Summa	-1	-2

Driftredovisning

Ekonomiskt utfall för verksamheterna per 31 augusti 2021

Det ekonomiska utfallet per sista augusti för kommunen uppgår till drygt 192 mnkr vilket är cirka 155 mnkr högre än budgeterat. Det budgeterade resultatet för 2021 motsvarar en procent av skatter och statsbidrag vilket, under perioden 2021–2022, är kommunens mål för god ekonomisk hushållning. Det långsiktiga målet om 2 procent kvarstår. De största negativa avvikelserna jämfört mot budget finns

hos socialnämnden och inom kommunstyrelsen medan de största positiva avvikelserna finns hos miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, barn- och utbildningsnämnden, omvårdnadsnämnden. Nämndernas utfall jämfört mot budget beskrivs nedan. Mer utförlig information om nämndernas ekonomiska utfall återfinns i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

(Belopp i mnkr)	Utfall delår 2021	Avvikelse Budget-Utfall	Driftram Budget delår 2021	Driftram Budget helår 2021	Avvikelse Budget-Prognos	Prognos helår 2021	Utfall delår 2020
Resultaträkning							
Verksamhetens intäkter	3 029,4			4 312,5			2 948,2
Verksamhetens kostnader	-2 837,0			-4 274,8			-2 774,5
Årets resultat	192,4			37,7			173,7
Omvårdnadsnämnden	-520,1	26,1	546,2	821,2	14,7	-806,5	-519,3
Myndighetsnämnden	-3,0	3,2	6,2	11,2	0,3	-10,9	-4,2
Kultur- och fritidsnämnden	-130,3	-2,1	128,2	192,8	-5,4	-198,2	-133,4
Miljö & samhällsbyggnadsnämnden	-66,4	15,0	81,4	131,4	24,2	-107,2	-70,0
Barn- och utbildningsnämnden	-956,0	16,8	972,8	1 514,6	22,4	-1 492,2	-910,8
Socialnämnden	-526,2	-29,3*	496,9	759,3	-65,9	-825,2	-511,9*
Revision	-1,4	0,1	1,5	2,2	0,0	-2,2	-1,4
Kommunstyrelsen, varav:	-136,4	11,1	147,5	233,4	-6,4	-239,8	-134,9
Sektor ledningsstöd	-40,3	-5,1	35,2	55,2	-11,3	-66,5	-36,4
Kommundirektör	-0,8	1,9	2,7	4,2	0,9	-3,3	-1,4
Sektor service	-12,9	-10,5	-2,4	6,1	-18,9	-25,0	-3,7
Ej förv. anknuten verksamhet	-67,2	7,6	74,8	112,2	7,5	-104,7	-74,6
Beslutsorgan	-19,9	17,2	37,1	55,7	15,4	-40,3	-18,8
Gem. nämnd Upphandlingssamverkan	-3,9	0,0	3,9	5,9	0,0	-5,9	-3,8
Gem. nämnd Alkoholhandläggning	0,8	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Valnämnd	-0,1	0,2	0,3	0,5	0,0	-0,5	0,0
Överförmyndaren	-3,1	0,1	3,2	4,8	0,0	-4,8	-3,3
Gemensam lönenämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Krisledningsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunövergripande finansiering	2 153,7	112,7	2 299,8	3 435,3	96,5	-3 338,8	2 466,7

* I Socialnämnden ingår sektor AIK från och med 2021. Sektor AIK:s utfall delår 2020 om -41,7 mnkr har inarbetats i socialnämndens utfall delår 2020. Sektor AIK:s underskott om 1,4 mnkr har inarbetats i socialnämndens utfall 2021.

Omvårdnadsnämnden

Nämnden redovisar ett överskott om drygt 26 mnkr. Överskottet förklaras främst av riktade statsbidrag från Socialstyrelsen om cirka 20 mnkr och statsbidrag kopplade till Covid-19 om drygt 10 mnkr, i kombination med minskade volymer i form av färre utförda timmar och vårddyg, delvis kopplat till coronapandemins effekter.

Sektionen för hälso- och sjukvård är den enda sektion som redovisar ett underskott för perioden. Ett underskott om drygt 2 mnkr genom högre kostnader för inhyrd personal om cirka 7,5 mnkr i kombination med kostnadsbesparingar om cirka 5 mnkr för de vakanser som funnits. Sektionen har även haft högre kostnader för hjälpmedel och förbrukningsmaterial jämfört mot budgeterat.

Det prognostiserade överskottet för helåret uppgår till cirka 15 mnkr. Avvikelse mellan budget och prognos beror främst på lägre volymer inom vård- och omsorgsboende.

Myndighetsnämnden

Nämnden redovisar ett överskott om drygt 3 mnkr vilket främst beror på ökade bygglovsintäkter, ökade bidragsintäkter inom miljö- och livsmedel samt lägre personalkostnader på grund av vakanser.

För helåret beräknas ett mindre överskott om 0,3 mnkr vilket främst beror på vikande bygglovsintäkter under hösten samt kostnader för inhyrda konsulter.

Jämfört mot föregående delårs utfall är det främst bygglovsintäkterna som ökat med cirka 1 mnkr, men även bidrag för smittskyddsåtgärder har erhållits.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden redovisar ett underskott om drygt 2 mnkr vilket främst beror på intäktstapp om cirka 7 mnkr till följd av Coronapandemin samt omställningskostnader på grund av omorganisation. Samtidigt har kostnadsbesparingar skett genom inställda evenemang och ej tillsatta vakanser.

Nämnden prognostiserar ett underskott om drygt 5 mnkr för helåret. Vissa kostnadsbesparingar i form av inställda evenemang finns inte med i prognosen med hänsyn till svårigheten i att förutse pandemins utveckling. I det prognostiserade underskottet finns även ytterligare intäktstapp samt kostnader för kommande föreningsbidrag.

Avvikelsen mellan periodens utfall och föregående delårs utfall beror huvudsakligen på mildare restriktioner i fjol liksom att de inte pågick från årets början, till skillnad mot i år.

Åtgärder vid underskott

Det ekonomiska läget är fortsatt ansträngt på grund av minskade intäkter. Då pandemins utveckling är svår att förutse bedömer förvaltningen det som svårt att parera för konsekvenserna av den.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Nämnden redovisar ett överskott om cirka 15 mnkr. Överskottet förklaras främst av lägre kostnader för vinter- och vägunderhåll, avskrivningar och personal i kombination med högre intäkter för trafik tillstånd och parkeringar, tomtförsäljning samt fakturering till ledningsdragande verk för återställande av gator.

Nämnden prognostiserar ett överskott om drygt 24 mnkr för helåret. Överskottet, jämfört mot utfall per sista augusti, förklaras främst av ökade exploateringsintäkter om cirka 13 mnkr. Främst genom att området Surbrunnshagen färdigställs.

Avvikelsen mellan periodens utfall och föregående delårs utfall förklaras främst av lägre intäkter för tomtförsäljningar år 2021. Efter föregående års genomgång av anläggningsstockens skedde en omfördelning av anläggningstillgångarna i mark, gator och vägar. Det resulterade i ett flertal direktavskrivningar samt indelning i komponenter vilket resulterade i lägre avskrivningar jämfört mot föregående år.

Barn- och utbildningsnämnden

Nämnden redovisar ett överskott om cirka 17 mnkr för perioden. Överskottet förklaras främst av lägre köp av verksamhet, i form av externa skolplatser, som avviker cirka 14 mnkr mot budget. Detta i sin tur beror främst på färre antal barn och elever inom verksamheterna, jämfört mot budgeterat, då den tidigare befolkningsprognosen avviker mot faktiskt antal barn och elever. Det är framförallt elever inom gymnasieverksamheten som avviker i antal.

I övrigt har nämnden erhållit ökade statsbidrag, vilken genererat ett överskott om cirka 4 mnkr jämfört mot budget. Även intäkter för barnomsorgsavgifter avviker positivt mot budget med cirka 4 mnkr. Samtidigt har övriga kostnader överstigit budget med cirka 8 mnkr vilket till stor del beror på inköp av möbler och extra IT-utrustning till gymnasiets verksamhet i de externa lokaler som användes under vårterminen.

Nämnden redovisar ett prognostiserat överskott om drygt 22 mnkr vilket, likt periodens utfall, främst beror på att både kommunal och fristående verksamhet förväntas ha färre barn och elever inskrivna än budgeterat. Detta i sin tur genererar att en lägre skolpeng betalas ut. De kommunala skolformerna prognostiserar ett underskott, vilket medför att det vid årets slut behöver göras en underskottsberäkning som visar på hur mycket de fristående huvudmännen har rätt till i extra ersättning för år 2021. Detta finns inte medräknat i prognosen.

Avvikelsen mellan periodens utfall och föregående delårs utfall beror framförallt förskoleverksamhetens överskott om cirka 11 mnkr föregående år. Detta bestod främst av fler inskrivna barn jämfört mot budget samt ett icke budgeterat statsbidrag för mindre barngrupper.

Socialnämnden

Nämnden redovisar ett underskott om drygt 29 mnkr jämfört mot budget. Underskottet hänför sig framförallt till sektion vuxenstöd IFO, arbetsliv samt barn- och familj. Sektion

arbetsliv redovisar ett underskott om cirka 7 mnkr vilket främst beror på ökat försörjningsstöd, delvis kopplat till coronapandemins effekter. Kostnaderna för externa placeringar inom våld i nära relationer, inom vuxenstöd IFO, är fortsatt höga och redovisat ett underskott om cirka 7 mnkr. Barn- och familjesektionen redovisar ett underskott om cirka 21 mnkr vilket främst beror på ett betydligt större inflöde av orosanmälningar.

Nämnden redovisar ett prognostiserat underskott om cirka 66 mnkr. Sektionerna vuxenstöd IFO, arbetsliv, barn- och familj samt LSS står för majoriteten av det prognostiserade underskottet. Kostnader för ekonomiskt bistånd förväntas fortsatt vara högt, men utfasning av externa konsulter, införandet av e-tjänster samt samarbete med andra enheter inom organisationen förväntas bidra till att vända den negativa trenden. LSS-verksamhetens underskott hänför sig främst till fler och utökade ärenden med bland annat fler externt köpta boendeplatser samt mer egen personal på egna boenden. Coronapandemins effekter på samhället har en central roll i förändringen

Kostnad för externa placeringar inom våld i nära relationer förväntas fortsatt vara hög under resten av året. Årsprognosen med ett underskott om 12 mnkr är baserat på ett worst case scenario. Det prognostiserade underskottet inom barn- och familjesektionen uppgår till 34 mnkr och återfinns främst inom myndighetsutövning, HVB-placeringar, familjehem samt köpt öppenvård. Det är främst inflödet av antalet orosanmälningar som driver underskottet. En medveten minskning av HVB-placeringar och en ökning av främst ärenden rörande familjehem och köpt öppenvård har skett. Detta tydliggörs av det prognostiserade överskottet om 4 mnkr inom HVB-placeringar och det prognostiserade underskottet inom familjehem om cirka 22 mnkr.

Avvikelsen mellan periodens utfall och föregående delårs utfall förklaras främst av volymförändringar inom de olika sektionerna, att andelen anlitate externa konsulter minskat och att vakanserna är lägre år 2021. Vidare har

nämnden erhållit coronarelaterade ersättningar under perioden som avser täcka kostnader som redovisades år 2020.

Åtgärder vid underskott

Den största åtgärden för att motverka nämndens underskott är den omorganisation som skedde vid årsskiftet med syftet att erhålla synergieffekter över förvaltnings- och sektionsgränserna. Till exempel genom omlokalisering av arbetsgrupper med gemensam målgrupp.

Kommunstyrelsen

Sektor ledningsstöd

Sektorn redovisar ett underskott om drygt 5 mnkr vilket till största delen beror på uteblivna förväntade kostnadsbesparingar på grund av förseningar i bytet av personalsystem.

Det prognostiserade underskottet uppgår till drygt 11 mnkr, varav 7,5 mnkr är hänförligt till uteblivna kostnadsbesparingar på grund av förseningar i bytet av personalsystem.

Anpassning av personalresurser, genom tecknande av särskilda avtalspensioner, bidrar till underskottet med 2,5 mnkr.

Uppstartskostnader, som inte klassificeras som investering, för projektet renovering av Korsnäsdammen, bidrar till underskottet med 6 mnkr. För övrigt mildas underskottet av tillfälliga vakanser och sjukskrivningar.

Avvikelsen mellan perioden och föregående delårs utfall förklaras främst av uteblivna kostnadsbesparingar kopplat till bytet av personalsystem samt mängden vakanser i fjol.

Åtgärder vid underskott

Fortsatt arbete med att få ett fullt funktionellt personalsystem. Förhandlingar förs med systemleverantör för kompensation för de försenade leveranserna. Under hösten kommer läget med personalsystemet och åtgärdsplanen presenteras i ett separat ärende för KSL.

Avseende projektet med Korsnäsdammen har en ansökan om statsbidrag skickats in vilket kan innebära att projektets underskott blir lägre. Statsbidrag kommer även sökas kontinuerligt under hela projektiden.

Sektor service

Sektorn redovisar ett underskott om cirka 11 mnkr jämfört mot budget och ett prognostiserat underskott om cirka 19 mnkr. Periodens avvikelser mot budget är detsamma som prognostiserade avvikelser mot budget. Framförallt beror underskotten på uteblivna förväntade intäkter för tillkommande tjänster inom IT och fastighet samt intäktsbortfall inom kostverksamheten då gymnasieskolor bedrivit undervisning på distans. På kostnadssidan är det främst ej budgeterade inköp av skyddsmaterial till hela kommunen, kopplat till Covid-19, som bidrar till underskottet. Sektorn har fått erhållit drygt 5 mnkr i ersättning från staten för Coronarelaterade kostnader, men det täcker endast cirka 50 procent av kostnaderna. Även ökade kostnader för underhåll i form av rivning och sanering bidrar till underskottet.

Vakanser som tillsatts senare än budgeterat och lägre kapitalkostnader på grund av senare färdigställande av projekt samt komponentindelning, bidrar till att mildra underskottet.

Periodens utfall jämfört mot föregående delårs utfall förklaras främst genom uteblivna förväntade intäkter i perioden, ökade kostnader för underhåll 2021 samt att coronarelaterade inköp ersattes fullt ut år 2020.

Åtgärder vid underskott

Som en del av nuvarande underskott finns kostnader kopplat till coronapandemin. Inköp av skyddsmaterial till hela kommunen har gjorts av sektorn. Till skillnad från 2020 har full ersättning ej erhållits för dessa kostnader. Utredning/undersökning pågår gällande möjligheterna att klassificera de delar av materiellager som är onormalt högt för kommunens verksamheter och som kan anses vara relativt intakt över tid, som lager i balansräkningen.

Under hösten kommer samtliga chefer inom sektorn samlas för en budgetdag för att se över det ekonomiska läget. Arbetet med ekonomisk handlingsplan kommer fortsätta för att hitta

fler kostnadsreduktioner som krävs för att få budgeten i balans framöver.

Ej förvaltningsanknuten verksamhet

Verksamheten redovisar ett överskott om cirka 8 mnkr, varav cirka 6 mnkr avser lägre kostnader för kollektivtrafiken. Cirka 2 mnkr avser uteblivna bidrag till föreningar och organisationer. Det prognostiserade överskottet om cirka 7 mnkr hänför sig främst till kollektivtrafiken som står för cirka 6 mnkr av det.

Avvikelsen mellan periodens utfall och föregående delårs utfall beror framförallt på kollektivtrafiken och uteblivna bidrag, men även att underskottsbidraget till Räddningstjänst Dala Mitt är drygt 3 mnkr lägre år 2021.

Beslutsorgan

Verksamheten redovisar ett överskott om drygt 17 mnkr som i huvudsak består av reserv för oförutsedda händelser om drygt 12 mnkr. I övrigt är arvodeskostnader och övriga kostnader lägre än budgeterat på grund av coronapandemins effekter. Bland annat genom färre deltagande på sammanträden samt färre ansökningar och genomförda aktiviteter. Det prognostiserade överskottet hänför sig till samma typ av avvikelser.

Avvikelsen mellan periodens utfall och föregående delårs utfall hänför sig främst till hur mycket som nyttjats av reserven för oförutsedda händelser.

Driftbudgetens uppbyggnad och väsentliga principer

Inför varje verksamhetsår beslutar kommunfullmäktige i juni om en årsplan med budget för nästkommande år och de två efterföljande åren. I budget anvisar fullmäktige resurser för verksamhet till kommunstyrelsen och nämnderna. Från början av juni till slutet av september upprättar kommunstyrelsen och

nämnderna sedan specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden.

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva verksamhet. Omdisponering av anslag mellan verksamhetsområden och nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av kommunfullmäktige under året. I internredovisningen hanteras nettoanslaget för respektive nämnd som en intäkt i form av erhållet kommunbidrag och för den kommunövergripande finansieringen som en kostnad i form av lämnat kommunbidrag. Kommunbidraget tillsammans med nämndens externa och interna intäkter utgör den yttre ram inom vilken verksamheten ska bedrivas. Nämnderna fördelar kommunfullmäktiges nettoanslag vidare i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de delverksamheter och organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de inte påverkar kommunfullmäktiges nettoanslag.

Väsentliga internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som enbart innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt.

Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är personalomkostnader och kapitalkostnader. Det finns även gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering samt gemensamma kostnader som fördelas med schabloner.

Investeringsredovisning

De totala investeringarna för kommunen uppgår till cirka 180 mnkr, vilket är cirka 60 mnkr lägre jämfört mot delåret 2020. Cirka 39 procent av årets investeringsbudget är nyttjad efter årets första åtta månader. De största avvikelserna jämfört med budget återfinns hos sektor service samt miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Detsamma gäller de prognostiserade budgetavvikelserna för helåret. Majoriteten av avvikelserna avser medel för pågående projekt som skjuts fram till år 2022. Nämndernas utfall jämfört mot budget beskrivs nedan. Mer utförlig information om nämndernas ekonomiska utfall återfinns i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Belopp i mnkr	Utfall delår 2021					Utfall delår 2020
Investering i immateriella anläggningstillgångar	1,3					0,5
Investering i materiella anläggningstillgångar	178,4					238,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten	179,7					239,2
Samtliga ansvarsnivåer	Investering delår 2021	Avvikelse budget-utfall	Budget helår 2021	Prognos 2021	Avvikelse budget-prognos	Investering 2020
Kommunstyrelsen						
Sektor ledningsstöd	0,4	1,7	2,1	4,2	-2,1	2,3
Sektor service	140,4	191,3	331,7	266,6	65,1	206,4
KOMMUNSTYRELSEN TOTALT	140,8	193,0	333,8	270,8	63,0	208,7
Omvårdnadsnämnden	4,8	4,7	9,5	9,5	0,0	0,8
Myndighetsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,4	-0,4	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	7,1	17,0	24,1	17,1	7,0	2,9
Miljö & samhällsbyggnadsnämnden	20,0	61,6	81,6	65,5	16,1	18,1
Barn- och utbildningsnämnden	6,2	5,9	12,1	11,6	0,5	7,1
Socialnämnden	0,8	2,4	3,2	3,2	0,0	1,6
INVESTERINGAR TOTALT	179,7	284,5	464,2	378,0	86,2	239,2

I löpande text anges belopp i miljoner kronor, avrundat till närmaste heltal. Belopp understigande 500 000 kronor anges i tusentals kronor.

Kommunens 10 största investeringsprojekt till och med 2021-08-31

Investeringsprojekten kommenteras i den löpande texten nedan.

(belopp i tkr) Investeringsredovisning, Kommunen	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Färdigställda projekt						
Enviken förskola	55 000*	53 845	1 155	2 000	4 350	-2 350
Summa färdigställda projekt	55 000	53 845	1 155	2 000	4 350	-2 350
Pågående projekt						
Lift Källviksbacken	8 000	5 077	2 923	8 000	5 077	2 923
Svärdsjöskolan anpassning till F-9	45 000*	42 602	2 398	29 000	23 347	5 653
Förskola Surbrunnshagen	75 000	21 054	53 946	35 000	18 704	16 296
Utbyggnad Kristinehallen	172 000	24 361	147 639	24 000	13 210	10 790
Hälsinggårdsskolan ventilation	40 000	23 672	16 328	22 000	10 800	11 200
Enviken skolgård	9 000	5 125	3 875	9 000	5 087	3 913
Södra skolan skolgård	15 000	5 230	9 770	15 000	4 753	10 247
Exploatering Surbrunnshagen	27 636	27 004	632	0	4 868	-4 868
Falu cykelkommun	5 000	4 420	580	5 000	4 420	580
Summa pågående projekt	396 636	158 545	238 091	147 000	90 266	56 734
Summa investeringsprojekt	451 636	212 390	239 246	149 000	94 616	54 384

*omfördelning av budget mellan sektor service projekt.

Avvikelse mellan beslutade totalutgifter och beräknade totalutgifter finns för projekt Falu cykelkommun. Förklaring till detta återfinns i löpande text.

Offentliga platser, gator och vägar

Ombyggnad av gator, vägar och offentliga platser för ett mer attraktivt och utvecklat Falu kommun.

Kultur- och fritidsnämndens enskilt största investering i perioden avser en ny lift vid Källviksbacken, vilken beräknas slutföras vid årets slut.

Falu cykelkommun har en årlig budget om 5 mnkr och periodens investering avser etapp 2 av Myntgatan. Projektet beräknas överskrida

budget med cirka 1 mnkr, vilket täcks av erhållet statsbidrag.

Kommunens exploateringar

Exploateringsverksamhet handlar om att omvandla obebyggd eller glest bebyggd mark till bebyggelse för bostäder och verksamhet. En aktiv exploateringsverksamhet är en viktig förutsättning för kommunens fortsatta tillväxt.

Exploateringen av Surbrunnshagen, det nya bostadsområdet i sydöstra delen av Dalregementsområdet, fortsätter enligt plan. Området delas i två delar av Högbobacken.

Arbetet med att bygga gator och gång- och cykelvägar i den första etappen i området öster om Högbobäcken är i stort sett klart. Gator i etapp två, det vill säga området väster om Högbobäcken, är också i stort sett färdigställda. Inom området Surbrunnshagen kommer även torg och lekplatser att anläggas. Periodens utfall om cirka 5 mnkr avser i sin helhet en ej budgeterad lekpark.

Förskolor och Skolfastigheter

Ny-, och ombyggnationer av förskolor och skolor är ett led i att möta det ökade behovet av ändamålsenliga lokaler.

Nybyggnation av förskola i Enviken är färdigställd och invigning skedde i februari. Svärdsjöskolans omställning till F-9-skola pågår och beräknas färdigställas under 2021. Byggnation av den nya förskolan i området Surbrunnshagen har påbörjats under året och beräknas stå färdig hösten 2022. Utbyggnaden av Kristinehallen fortgår, men detaljplanen är överklagad varför upphandlingen försenats med resultatet att cirka 8 mnkr i investeringsmedel flyttas till år 2022.

Ventilationsprojektet på Hälsingårdsskolan pågår och beräknas vara färdigt 2022. Arbetet med skolgårdarna i Enviken och vid Södra skolan fortgår enligt plan och beräknas vara färdiga under året.

Kommunkoncernbolagens större investeringar till och med 2021-08-31

(Belopp i mnkr)	Organisation	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse
Pågående projekt				
Badhus Lugnet	Lugnet i Falun AB	375	218,3	156,7
Överföringsledning Bjursås	Falu Energi & Vatten AB	144,0	115,9	28,1
Mätarbyte elnät	Falu Energi & Vatten AB	70,0	24,4	45,6
Kungsgården, lägenhetshus	Kopparstaden AB	176,0	57,9	118,1
Ventilationsprojekt högskolan, etapp 2	Högskolefastigheten Lugnet KB	30,1	25,3	4,8

Inga avvikelser finns mellan beslutade totalutgifter och beräknade totalutgifter avseende de pågående projekten.

Investeringsbudgetens uppbyggnad och väsentliga principer

Inför varje verksamhetsår beslutar kommunfullmäktige i juni om en årsplan med budget för nästkommande år och de två efterföljande åren. I budget anvisar fullmäktige resurser för investeringar till kommunstyrelsen och nämnderna. Från början av juni till slutet av september upprättar kommunstyrelsen och nämnderna sedan specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden. Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna ett ramanslag netto, men med restriktioner enligt fastställda disponeringsregler.

Investeringar för kommunkoncernens bolag och dess finansiering regleras genom bolagsordningarna och kommunens företagspolicy. Fullmäktige ska också beredas

tillfälle att ta ställning innan beslut fattas i bolagen som är av principiell betydelse eller annars av större vikt.

Väsentliga internredovisningsprinciper

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter. All kommunkoncernintern fakturering sker utan vinstpålägg. Undantaget utgörs av försäljning av el samt bostadsföretagets uthyrning av bostäder och lokaler, som sker på affärsmässiga grunder.

Bilaga 1 – Indikatorsuppföljning för Delårsrapportering 2021

Inledning

I Årsplan med budget 2021-2023 antog kommunfullmäktige ett antal indikatorer under varje målområde. Detta för att följa utvecklingen av arbetet med Agenda 2030, men också för att underlätta uppföljning kring målområdena.

I nedanstående bilaga har indikatorerna uppdaterats. Dock ska det förtydligas att vissa av indikatorerna inte har uppdaterats sedan 2019, ibland 2018. Den främsta källan för indikatorerna är kolada.se, vilka har haft svårigheter att uppdatera data utifrån Coronapandemin. Under hösten 2021 kommer även en medborgarenkät att genomföras vilket kommer ge uppdaterade siffror kring Nöjd-medborgar-index, vilka inte har uppdaterats sedan 2018.

Trendpilarna i matriserna bygger på en långsiktig utveckling bakåt i tiden, vilket inte kan redovisas i nedanstående utrymme. Men en bedömning har gjorts på data från 2016 och framåt vilket ger en möjlighet att visa på en trendutveckling. Indikatorerna är av långsiktig karaktär och således blir det viktigt att följa trenden över tid. Arbetet som genomförs inom de kommunala verksamheterna kommer att visa sig över tid i indikatorer.

God utbildning för alla

A2030 mål	Indikator	Mål			Trend
		2019	2020	2021	
4.1	Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, kommunala skolor, andel (%)	69.8	69,1	71	
4.2	Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	83	85,2	Bibehåll	
4.5	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, lägeskommun, genomsnittlig andel (%)	58	-	70	
	- Flickor	65	-	75	
	- Pojkar	51	-	65	
	Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), lägeskommun, andel (%)	77,4	77,3	83	
	- Flickor	81,7	80,8	Ökar	
	- Pojkar	73,3	78,4	Ökar	
	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	87	88,8	90	
	- Flickor	89	90,6	Ökar	
	- Pojkar	85	87,3	Ökar	
	Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%) Totalt*	72.7	77,8	77	
	- Kvinnor	75,4	81,3	Ökar	
	- Män	69.9	74	Ökar	

Egen försörjning

A2030-mål	Indikator	2019	2020	Mål 2021	Trend
1	Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)*	7.3		Minskar	
4	Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)*	83		Ökar	
	- Kvinnor	79.8 (2018)			
	- Män	80.2 (2018)			
8.5/5.1	Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel (%) av bef.*	2.5	2.6	Minskar	
	- Kvinnor	2.5	2.6		
	- Män	2.5	2.6		
10/5.1	Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%)*	66,0		Ökar	
	- Kvinnor	54,6			
	- Män	73,3			
11	Försörjningskvot (sysselsättning= ej sysselsatta/sysselsatt)	0,84	0,85	Ökar	

Växande näringsliv

A2030 mål	Indikator	Mål			Trend
		2019	2020	2021	
	Bostäder, antal nya per år totalt	152	247	300	
8.1	Bruttoregionalprodukt (BRP) kr/inv.*	369 143 (2018)		Ökande	
8.3	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI*	76	77	77	
	Företagsklimat enligt Svenskt näringsliv - Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen (företagare)	3.22	3,23	3,3	
	Andel företagsamma av den arbetsföra befolkningen 16-74 år (%)	11,87		12	
	- Kvinnor	7,16			
	- Män				
	- Ungdomar 16-34	4.93			

Attraktiv boendekommun

A2030 mål	Indikator	Mål			Trend
		2019	2020	2021	
	Nettoinflyttning	402	122	200	
	Placering i tidningen Fokus undersökning Bästa Att Leva i kategori: Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	6		Bibehåll	
	Placering Dagens Samhälle Agenda 2030 ranking: Småstads- och landsbygdskommuner	2	2	Bibehåll	
11	Nöjd Region-Index - Helheten	68 (2018)		Bibehåll	
	- Kvinnor	70 (2018)			
	- Män	65 (2018)			
11	Nöjd Medborgar-Index Helheten	60 (2018)		Ökar	
	- Kvinnor	60 (2018)			
	- Män	59 (2018)			
16.	Nöjd Inflytande-Index Helheten	44 (2018)		Ökar	
	- Kvinnor	45 (2018)			
	- Män	43 (2018)			

Bekämpa klimatförändringen

A2030 mål	Indikator	Mål			Trend
		2019	2020	2021	
	Andel medborgare som ger höga betyg till gång- och cykelvägar	42% (2018)		40	
11.6/13	Utsläppsminskning av växthusgaser co2-ekv totalt i geografiska området jämfört med 1990 i procent*	41,2 %		-42	
	Utsläppsminskning av växthusgaser från transporter (CO2-ekv. ton/år) i geografiska området i procent jmf 2010*	26,8 %		Minskar	
12.5	Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person*	445		Minskar	